

ПЛАН РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ВЛАДИЧИН ХАН 2019-2026

Владичин Хан, 2019 године

ПОРУКА ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ

Поштоване суграђанке и суграђани,

У предстојећем периоду великих изазова, даљи развој у складу са европским начелима демократског друштва, захтева од свих нас одговоран приступ дугорочном стратешком планирању коришћења расположивих ресурса.

Општина Владичин Хан приступила је изради Плана развоја из потребе да системским приступом дефинише стратешке циљеве, активности и пројекте ка отварању нових развојних перспектива.

План развоја Општине Владичин Хан заснована је на парципативном приступу што подразумева директну укљученост у целокупан процес, свих јавних и приватних заинтересованих страна из области привреде, пољопривреде, друштвених делатности, невладиног сектора, локалне самоуправе и сл.

Владичин Хан 2026. године видимо као уређен и ппривлачан град са очуваном животном средином, позитивном пословном климом и развијеном привредом, са унапређеном и развијеном пољопривредом, изграђеном инфраструктуром, квалитетном и разноврсном понудом образовних, културних и спортских садржаја који у потпуности задовољавају потребе грађана.

Позивам све грађане Владичиног Хана, да у складу са својим могућностима делују ка остварењу циљева дефинисаних овим документом.

Са поштовањем,

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНЕ ВЛАДИЧИН ХАН
Горан Младеновић

I УВОД

Национална држава постала је преширок оквир за решавање проблема грађана који се могу решити само кроз активну сарадњу и учешће локалне самоуправе, грађана, приватног и цивилног сектора на локалном нивоу.

Важна социјална питања, у која спадају незапосленост, отварање нових радних места, креирање приватно-јавних партнерстава ради спровођења пројеката којим се решавају локални проблеми, привлачење инвестиција и подстицање економског развоја, задатак су локалне самоуправе.

У Србији је све више градова и општина, која представљају квалитетна места за живот, привређивање и инвестирање. У овим локалним самоуправама се упркос економској кризи проналазе алтернативни извори средстава за даља улагања у инфраструктуру, незапосленост је мања од републичког просека, води се рачуна о заштити животне средине и потребама најугроженијих група грађана, међунационални односи су добри а удео жена у укупном броју запослених висок.

Основни циљ стратешког планирања је да јасно утврди природу и карактер организације и сектора који она представља и управља њеним развојем у будућности. Кроз процес стратешког планирања локална самоуправа утврђује своје циљеве, приоритете и стратегије, те дефинише мере за процену успешности остварења тих циљева.

Према томе, план развоја представља интегрисани скуп стратешких и оперативних циљева и активности, који су потребни како би се у будућности остварио жељени резултат.

План развоја прати и израда годишњих планова рада, који детаљније дефинишу одговорност за извршење плана, рокове, потребне ресурсе и евентуално организацијске и оперативне кораке које је потребно урадити како би се постигли циљеви дефинисани планом.

II МЕТОДОЛОГИЈА

1. ПРИНЦИПИ

Приликом израде овог документа примењивани су основни принципи који се и иначе примењују без обзира на то које тело врши израду стратешког плана:

- **Партнерство у процесу израде и имплементације плана** – Овај принцип је веома битан због одрживости Плана развоја те су због тога и сви релевантни учесници: локална самоуправа, јавна предузећа, привредни субјекти, удружења грађана, друштвена заједница, НВО итд. укључени у процес.
- **Заједничка одговорност и учешће**
- **Транспарентност процеса** – Све активности у овом процесу су биле предмет јавних дискусија, а резултати су предочавани јавности.
- **План је комбинација визије, стратешких циљева, приоритета, детаљних циљева и конкретних пројеката за унапређење заједнице**
- **Стварање плана је трајан процес** – План развоја се мора непрекидно и неопходно стално мењати и прилагођавати.

2. ПРИСТУП

- **Корак по корак** – Процес израде Плана развоја састојао се из низа корака и фаза које су међусобно повезане тако да је излаз из једне фазе представљао и користио се као улаз у следећу фазу процеса
- **Координација свих фаза, процеса и група** – Све фазе су се међусобно координирале да не би дошло до преклапања активности.

Карактеристике успешних стратегија су:

- Да буде базирана на јасном разумевању текућег стања;
- Да буде релевантна и јасно дефинисана;
- Да буде кохерентна и конзистентна;
- Да буде изводљива и реална;
- Да чини стваран утицај на развојни процес у општини;

- Да омогући примену мониторинга, обезбеди основну одговорност и транспарентност и омогући промену;
- Да буде довољно широка да покрије главна развојна питања;
- Да буде стратегија за развој општине а не једино стратегија општинске администрације;
- Да буде аутентична – јединствена (нпр. није копија неке друге) и одражава локалну ситуацију и локалне развојне аспирације;
- Да буде разумљива за ширу јавност и да има атрактиван дизајн;
- Да показује како је направљена.

3. АКТЕРИ

- **Координатор за стратешко планирање** – део општинске администрације, управља састанцима, укључујући позиве, дневни ред, записник, израда докумената који чине план итд.;
- **Главна група** – водећа улога у изради плана, надгледа радне групе, установљава систем контроле спровођења процеса, тј. мониторинг и евалуациони план;
- **Радне групе:** - За социјална питања, културу, образовање, здравство;
- За инфраструктуру и екологију;
- За економски развој и пољопривреду.

Улога радних група је развијање дела плана који покрива њихову област укључујући и сакупљање и анализу информација.

4. КОРАЦИ – ФАЗЕ У ИЗРАДИ ПЛАНА РАЗВОЈА

- Идентификовање кључних учесника;
- Прикупљање и анализа информација;
- Дефинисање визије и стратешких циљева општине;
- Прикупљање информација о изворима финансирања;
- Прва јавна консултација;
- Дефинисање приоритета;
- Интеграција Плана развоја са општинским буџетом;
- Дефинисање детаљних циљева и нацрта плана;
- Друга јавна консултација о нацрту плана;
- Дефинисање детаљног, трошковног Акционог плана;
- Комплетирање нацрта планског документа;
- Провера реалности;
- Одобрење плана;
- Имплементација и одржавање обавезе;
- Мониторинг и евалуација, ревизија;

- Годишња ревизија плана.

III ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ

1. АДМИНИСТРАТИВНИ И ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ

У северозападном делу Врањске котлине, с обе стране тока Јужне Мораве, у непосредној близини Грделичке клисуре формиран је и развија се Владичин Хан. Са својом просторно утицајном сфером ова територија представља део централне области и територијалног језгра Балканског полуострва.

Општина се налази у средишту комуникационих праваца, који представљају саобраћајну артерију изузетног значаја и Средњу Европу спајају са источном и јужном Европом. Општина лежи на важним саобраћајницама – железничкој прузи и аутопуту (коридор 10) који од Београда и Ниша (са севера) воде ка Скопљу (на југ) и магистралном путу који води ка српско-бугарској граници и граничним прелазима "Стрезимировци" и "Рибарци". Саобраћајна удаљеност Владичиног Хана од Београда износи 333 km, Приштине 112 km, Новог Сада 409 km, Ниша 91 km и Скопља 112 km. Од државних граница с Бугарском (гранични прелаз Стразимировци) удаљен је 52 km, док је од државне границе са Северном Македонијом (гранични прелаз Прешево) удаљен је 67 km.

Западно залеђе насеља чини планина Кукавица са својим огранцима и највишим врхом Влајна (1441 м). Просечна надморска висина Владичиног Хана износи 328 м, највећи

део заузима брдско-планинско подручје и налази се у зони умерено континенталне климе. Средња годишња температура ваздуха у Владичином Хану износи 11,1° Ц. Годишњи распоред и сума падавина (715,1 мм) погодују биолошкој егзистенцији људи и организовању различитих грана аграрне производње.

Општина заузима положај између 42°40' и 42°55' северне географске ширине и 21°55' и 22°13' источне географске дужине. Административно припада Пчињском округу чије је седиште у Врању.

Територија општине Владичин Хан захвата површину од 366 km², на којој у 51 насељу на основу процене Републичког завода за статистику Србије, 2018. године живи 19443 становника. Према Попису становништва, домаћинстава и станова у Републици Србији 2011. на овом простору живи 20938 становника.

Насеље је настало и развија се у зони богатој водама – подземним и површинским. Реке које пресецају урбану територију су Јужна Морава, Врла, Калиманка, Топило и Дулан. Оне истовремено имају и велики хидролошки значај, нарочито Јужна Морава и Врла. Уз то у хидрографији околине Владичиног Хана посебан значај имају изградња Хидроенергетског система "Власина" и Јовачка језера.

Земљиште као природна творевина представља важан ресурс чијом рационалном експлоатацијом могу да се остваре значајни економски ефекти.

Климатске особине овог подручја¹ су формиране под утицајем умерено континенталне климе, тј. њених варијетета, насталих под утицајем источних и западних планинских масива чији се утицаји шире ка јужноморавској долини долинама притока (планински варијетет), моравске долине са севера (континентални варијетет) и југа (измењено медитерански варијетет). Одликује се топлим летима, хладнијим јесенима од пролећа и релативно благим зимама. На планинама преовладава планинска клима зависно од висине, тј. умерено хладни и влажни климат са повољним условима за вегетацију.

Влажност ваздуха и облачност: Средња годишња вредност **релативне влажности** износи око 70% у Владичином Хану. Од свих годишњих доба зима показује

¹ С обзиром на недостатак мерних места на подручју Владичиног Хана и његовој непосредној околини, Предејане, Врање и Врањска Бања су узети као мерна места са блиским карактеристикама (мала удаљеност, слична надморска висина и положај у долини Јужне Мораве), што је уобичајен поступак при анализама климатских карактеристикама. Климатске карактеристике анализиране су на основу података метеоролошких станица Предејане, Врање и Врањска Бања и на основу извора: Др С.Стаменковић: Владичин Хан, Географски факултет у Београду, 1997.год. и Др М. Маћејка: Клима бања Ужје Србије, Српско географско друштво, Београд, 1985. , као и на основу података за климатске станице Власина (Студија климатских параметара за потребе израде генералног пројекта пута М-21.1 Владичин Хан – Стрезимировце, ЈУГИНУС, 1997. и Кукавица (Др Драгомир Ђукановић: Клима срезе Лесковац, 1967. и Шумско – привредна основа Кукавица II)

највећу просечну вредност средње дневне релативне влажности 83%, затим јесен са 75%, пролеће 70%, а лето око 65%. У вегетационом периоду она износи око 67%. У јужноморавској долини, за разлику од планинских крајева, честе су јутарње магле, нарочито зими у време трајања грејне сезоне. Магла се у вишим пределима ретко задржава у току дана. Облачност је најмања лети (око 3), а највећа зими (око 8).

Падавине и снежни покривач: Падавине у околини Владичиног Хана одговарају типу климе који овде влада и крећу се од око 715 mm/m². У Владичином Хану највећа просечна вредност падавина утврђена је у новембру од 92 mm/m² а најмања у јулу са 35,5mm/m². Снежни покривач се у Владичином Хану јавља 38 дана у току године, док су околни терени Кукавице знатно чешће под снегом (88 дана), у току године. Снег се на планинама задржава и формира снежни покривач од око 0,5m у просеку, мада понекад висина снега достиже и 1-1,5 m.

Ветровитост : У Владичином Хану преовлађујућа струјања ваздушних маса су из правца североистока 199‰ и севера 152‰, а најмању учесталост имају северозападни 41‰, западни (62‰) и југоисточни ветар 58‰.

Флора и фауна: Поред реке Јужне Мораве и у најнижим деловима долина притока расту меки лишћари који припадају *алувијално – хидрофилном екосистему* (врба и топола, као и храст лужњак). На најнижим брежуљцима, као и на повремено плављеном алувијалном земљишту највише има беле и крте врбе, беле и црне тополе, белог бреста али је заступљена и жбунаста флора. Багремове шуме заузимају углавном југоисточну екпозицију. На најнижим, најтоплијим и најсувљим брежуљцима у брдском и равничарском појасу ван утицаја подземних и површинских вода расту *ксеротермофилне сладуново – церове и друге сличне шуме* (ксеротермне шуме се редовно јављају на јачим нагибима и топлим падинама, те су изложене јаким летњим сушама). На различитим киселим смеђим земљиштима, највише Кукавице, расту најчешће *букове шуме* на највећим висинама или и на нижим заклоњенијим теренима са хладнијом и влажнијом микроклимом. Од воћа највише су заступљени јабука и шљива. Травни покривач чине разне ливадске траве. Животињски свет ширег подручја разноврстан је и богат. У околним планинама најраспрострањенија дивљач је срна, зец, дивља свиња, а од птица јаребица и фазан. У зони планине Кукавице основано је ловиште "Кукавица", које се систематски и плански одржава и уређује.

Заштићена природна добра: Од заштићених природних добара у општини Владичин Хан налази се део специјалног резервата природе "Кукавица", који се простире на простору општина Владичин Хан, Лесковац и Врање и Споменик природе „Јовачка језера“ који чине скупину од шест урвинских језера насталих на некадашњем Јовачком клизишту, једна од највећих природних катастрофа скорије прошлости на тлу Србије.

2. НАСЕОБИНСКА ИСТОРИЈА

Још у изучавањима насеља српских земаља Балканског полуострва Јован Цвијић наводи Владичин Хан у групу насеља која су назив добила "по разноврсним људским творевинама". Двојни карактер имена насеља произилази из црквене титуле Владике Пајсија, једног од власника и функције објекта – хан, коме назив потиче од персијске речи која означава зграду за преноћисте, успутни одмор и крчму.

Поглед на Владичин Хан - Ф. Каниц, 1889. године

Феликс Каниц, који је кроз Владичин Хан прошао с јесени 1889. год. наглашава да је Владичин Хан поред осталог и због моста на Морави и у минулим временима имао значајну улогу у саобраћају.

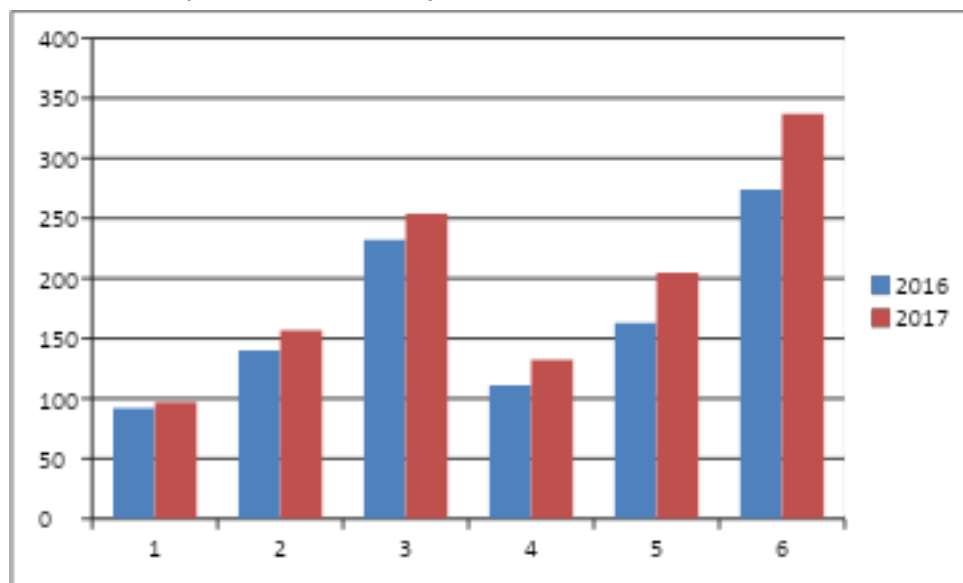
Године 1887. Хан постаје средиште среза пољаничког, а три године касније као место се помиње и приликом пописа становништва. Тада је према попису у Хану било 26 кућа са 101 становником. Развоју овог места и читавог краја нарочито је допринела изградња железничке пруге 1886. године и моста на Јужној Морави 1910. године. Владичин Хан је имао све неопходне услове (друмски и железнички саобраћај, мостови) за развој трговине која је стара колико и само насеље. Отворени су мали дућани са једне и друге стране Јужне Мораве у којима се трговало робом широке потрошње, увозило се и извозило. Упоредо са трговином, у Владичином Хану је почело да се развија и занатство. Град се брзо развијао а укрштање многобројних путева и превелика имиграција становништва ка њему, утицали су на мешање најразличитијих обичаја и навика становништва. Између два светска рата Владичин Хан израста у варошицу са развијеном трговином и занатством и 1930. године

регистровано је 57 радњи, са стотинак калфи и шегрта. Данас је Владичин Хан израстао у модерну варошицу. Снажан је био привредни, просветни, културни, здравствени и урбанистички развој Владичиног Хана а нарочито после другог светског рата.

3. ПОПУЛАЦИОНА СТРУКТУРА

Према подацима Републичког завода за статистику (процена средином године) 2018. године на територији општине живи 18967 становника различите етничке припадности са доминантним српским становништвом и становништвом православне вероисповести, од чега су 9512 мушкарци, а 9455 жене. У Граду живи 35.18% становништва. Општина има 51 катастарску општину са исто толико месних заједница и четири месне канцеларије. Етнички састав становништва чине: Срби (89.33%) Роми (7.20%), и остале националне заједнице (3.47%), од којих је најбројнија Бугарска национална заједница. Густина насељености на нивоу целе општине износи 52 становника/km². Пад укупног броја становника у периоду 2011-2018. износи 9,12%. Генерално посматрано изразит је тренд пада броја становника што је последица миграторних кретања и негативног природног прираштаја (-7,9).

График 1: Унутрашње миграције 2016/2017

	Досељени			Одсељени		
	Мушки	Женск и	Укупно	Мушки	Женск и	Укупно
2016	92	140	232	111	163	274
2017	97	157	254	132	205	337

Извор: Републички завод за статистику

Унутрашње миграције (унутар општине, из планинских насеља у седиште Општине) су биле изразите и одвијале се у последње четири деценије прошлог века.

Спољне миграције (из општине у развијеније регионе) су константне до данас. Осим социо-економских мотива за унутрашње и спољне миграције, највише утицаја на расељавање становништва из планинских насеља је имала веома лоша саобраћајна приступачност тих подручја.

Радни контингент становништва (15—64 година) према полу показује уједначеност, односно благу доминацију мушкараца за 2,8%. Старосна структура становништва указује на добар радни потенцијал општине јер је просечна старост становништва 43,92 године. Родна структура: Полна структура становништва је у односу 49.85% женске, наспрам 50.15% мушке популације.

Табела 1: Становништво према старосним групама и полу, 2017.

	2017.	
	Женско	Мушко
Деца (0—19 година - до узраста средње школе)	1796	1844
Млади (20—29 година)	1039	1200
Радни контингент становништва (15—64 година)	6149	6504

Извор: РЗС — Витална статистика * процена средином године

4. ЛОКАЛНА САМОУПРАВА

Органи локалне самоуправе- Организациона структура општине Владичин Хан

- 4.1. Скупштина општине
- 4.2. Председник Општине
- 4.3. Општинско веће
- 4.4. Општинска управа
- 4.5. Општинско правобранилаштво

4.1. Скупштина општине је представнички орган који врши основне функције локалне власти, утврђене Уставом, законом и Статутом општине. Скупштину чине одборници, који се бирају на непосредним изборима, тајним гласањем. Скупштину општине чини 37 одборника.

Скупштина је оснивач општинских јавних предузећа установа и организација.

Општинска јавна предузећа:

1. ЈП Водовод и канализација Владичин Хан
2. ЈП за комунално уређење Владичин Хан

Општинске јавне установе и организације:

1. Установа Центар за културне делатности, туризам и библиотекарство општине Владичин Хан
2. Установа спортски центар Куњак
3. Установа Дечји вртић Пчелица

4.2. Председник општине је извршни орган. Бира се из редова одборника, на време од четири године, тајним гласањем, већином гласова од укупног броја одборника Скупштине општине.

4.3. Општинско веће је орган који броји - 7 чланова које бира Скупштина општине и 2 члана по функцији. Седницом Општинског већа председава председник општине. Општинско веће своје послове обавља у складу са важећим законским прописима и Статутом општине Владичин Хан.

4.4. Општинска управа образована је као јединствена служба и обавља послове у складу са Законом, Статутом општине и Одлуком о организацији Општинске управе општине Владичин Хан. У Општинској управи образована су следећа одељења:

1. Одељење за општу управу и јавне службе,
2. Одељење за финансије и привреду,
3. Одељење за урбанизам, имовинско правне, комуналне и грађевинске послове.

4.5. Општинско правобранилаштво које је законски заступник имовинских права и интереса Општине Владичин Хан и обавља послове заштите у складу са законом, Статутом општине и одлуком о правобранилаштву Општине Владичин Хан.

IV ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

1. Локална привреда

Према степену развијености јединица локалних самоуправа (Закон о регионалном развоју, "Сл. гласник РС", бр. 51/2009, 30/2010 и 89/2015 - др. закон), Општина Владичин Хан спада у девастирана подручја чији је степен развијености испод 50% републичког просека.

Препознатљивост привреде општине Владичин Хан, изван локалних оквира, утемељена је на производњи прехранбених производа, грађевинског материјала и дрвној индустрији, производњи папирне амбалаже и пластифицираних производа и знатно је умањена током последњих година. Већина индустријских предузећа више није у функцији, а велики број запослених радника/ца у овој грани је остало без посла. Разлози за овакво стање су многобројни, почев од лоше економске политике на свим нивоима, затим неувођења иновација у производњи, превеликог броја запослених, непостојања повољних кредита, спорој приватизацији и спорим институционалним реформама. Досадашњи развој је у првом реду био везан за коришћење потенцијала за пољопривреду, који су примарна вредност овог краја, као и за развој привредних капацитета чија се производња заснивала на преради пољопривредних производа, дрвета и минералних сировина (камена), као и коришћењу мање квалификоване радне снаге и коришћењу предности положаја саме општине која се налази у јужном делу Србије. Због тога су највише били активирани и развијани програми из области прехранбене, текстилне, металске, дуванске, дрвне индустрије, прераде грађевинских материјала и др. Предузећа су сконцентрисана у Владичином Хану и индустријској зони између Лепенице и Суве Мораве, као и у зони Прекодолце - Житорађа. Уочавајући привредне потребе, као и потребу планирања урбаног развоја посебне намене усмерених на привлачење нових инвестиција, општина Владичин Хан је усвојила урбанистичке планове којим се определила за развијање постојећих и отварање нових радних зона за производне, складишне и сервисне функције. У радним зонама ће се обезбеђивати простор за мала и средња предузећа, складишне капацитете, бизнис инкубаторе и друге садржаје. Развој индустријске зоне Владичин Хан има позитиван утицај на запосленост (директну и индиректну) и то не само у Владичином Хану већ и у Сурдулици и Врању. Доказ за то је и инвестиција турске компаније Теклас аутомotive која је 2016. године започела сопствену производњу. Инвестиција је вредна 11,35 милиона евра, и обезбедиће посао за преко 1000 радника. Ова фабрика производи системе за циркулацију флуида ниског притиска.

²Локација Индустриске зоне Владичин Хан налази се јужно од општинског центра, у обухвату КО Сува Морава, КО Лепеница и КО Грамађе. Претежну намену територије чини постојећа индустријска зона која обухвата следеће изграђене производне и инфраструктурне објекте:

- предузеће "БЕТОЊЕРКА",
- грађевинско предузеће "БАНКОВИЋ",
- фабрика за производњу делова за аутомобиле "TEKLAS AUTOMOTIVE",
- фабрика за производњу ужади за далеководне "SMELTING",
- фабрика омотног папира и амбалаже (ФОПА) "Владичин Хан",
- фабрика за прераду воћа и поврћа "NESTAR" ДОО,
- комплекс ТС 35/10 kV "Владичин Хан" и
- комплекс ЈКП "Водовод" са зоном резервног водоизворишта.

---

² Измене и допуне Плана детаљне регулације Индустриске зоне Владичин Хан усвојене 10.11.2017. године

У оквиру индустријске зоне велики део земљишта користе фабрика омотног папира и амбалаже (ФОПА) "Владичин Хан" и фабрика за производња делова за аутомобиле "ТЕКЛАС AUTOMOTIVE". Према расположивим подацима ФОПА "Владичин Хан" у оквиру ове зоне располаже са око 23,5 ha, а "ТЕКЛАС AUTOMOTIVE" са око 8,5 ha. На подручју између постојеће индустријске зоне и корита реке Јужне Мораве односно постојећег обалног насипа налази се појас пољопривредног земљишта у ширини од 300m, површине око 12ha. Појас пољопривредног земљишта у ширини од 200m, површине око 10ha налази се и на северном делу предметног плана, између корита реке Јужне Мораве и железничке пруге Београд –Ниш- граница Северне Македоније.

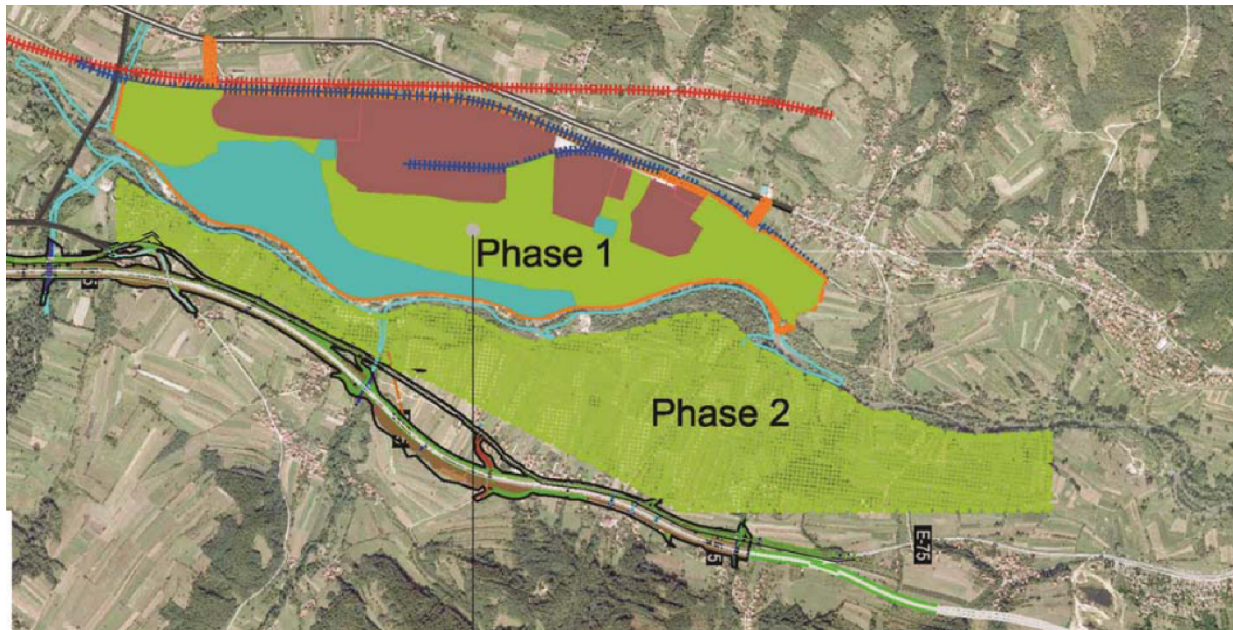
Главни носиоци повезивања Индустријске зоне са ближом и широм околином су друмски и железнички саобраћај. Са аутопутем Е-75, деоница Владичин Хан – Бујановац, остварује се веза преко петље „Грамађе“, дефинисане Просторним планом подручја инфраструктурног коридора Ниш – граница Републике Македоније, што је и потврђено Просторним планом Општине Владичин Хан. Оквирна стационажа петље је у km: 904+380. Западну страну Индустријске зоне Владичин Хан тангира државни пут II Б реда број 441. У функционалном смислу он припада примарној путној мрежи Општине, као саобраћајница другог реда. Остале саобраћајнице припадају приступним и сервисним саобраћајницама, пре свега намењених потребама погона у индустријској зони. На основу решења из Просторног плана Општине Владичин Хан, улична мрежа задржава постојеће функционалне рангове. Предметно подручје је посредно опслужено линијама јавног градског превоза, преко државног пута II Б реда број 441, којим се пружају аутобуске линије локалног карактера. Западном страном предметног подручја пролази магистрална једноколосечна електрифицирана железничка пруга Београд– Ниш – граница Северне Македоније, намењена јавном путничком и теретном железничком саобраћају.

Извор: Измене и допуне Плана детаљне регулације Индустријске зоне Владичин Хан усвојене 10.11.2017. године

Пројекат развоја индустријске зоне у Владичином Хану је у складу са националним, локалним, правним и политичким оквиром који је тренутно на снази у Републици Србији. Група стратегија и правних докумената Србије препознају развој индустријске зоне као значајан инструмент за друштвено-економски развој земље. Посматрано са друштвено-економског становишта, развој индустријске зоне је оправдан за заједницу са јаком индустријском основом као што је Владичин Хан који се годинама суочава са озбиљном друштвено-економском стагнацијом и/или назадовањем. У општини индустријска зона се посматра као потенцијал и/или прилика за ублажавање негативних друштвено-економских трендова који потичу из дугорочне индустријске стагнације и за последицу имају високу стопу незапослености и сходно томе изражен тренд депопулације.

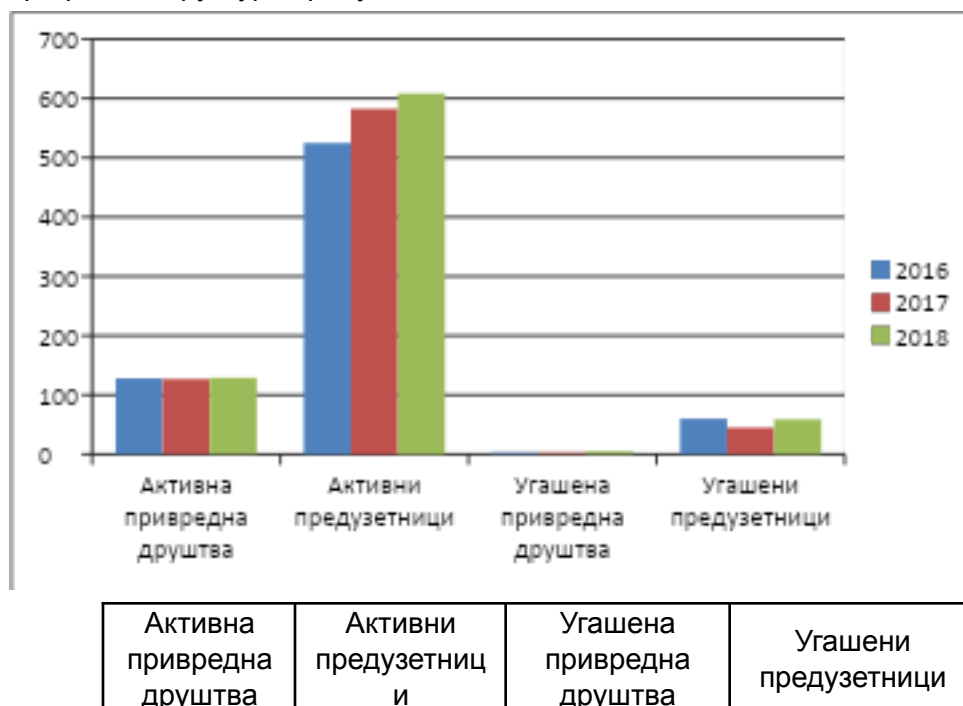
Скупштина општине Владичин Хан донела је Програм о отуђењу и издавања у закуп земљишта у јавној својини Општине Владичин Хан и њиме је обухваћено земљиште у индустријској зони које општина нуди на продају.

Индустријска зона Владичин Хан

Структура предузећа: У 2018.г. активно је 129 привредних друштава и 608 предузетника. Од укупно 129 предузећа на територији општине, најмање је великих предузећа, док су најбројнија микропредузећа, тј. она која запошљавају 1-5 радника/ца. Охрабрујућ је пораст броја предузетника.

График 2: Структура предузећа 2016/2017/2018

2016	128	525	3	60
2017	127	582	3	45
2018	129	608	5	59

Запосленост: Према подацима Републичког завода за статистику у 2017. години у општини Владичин Хан запошљено је 3573 лица.

Табела 2: Регистрована запосленост, 2017.

Укупно	Запослени у правним лицима	Приватни предузетници и запослени код њих	Регистровани индивидуални пољопривредници
3573	2679	883	11

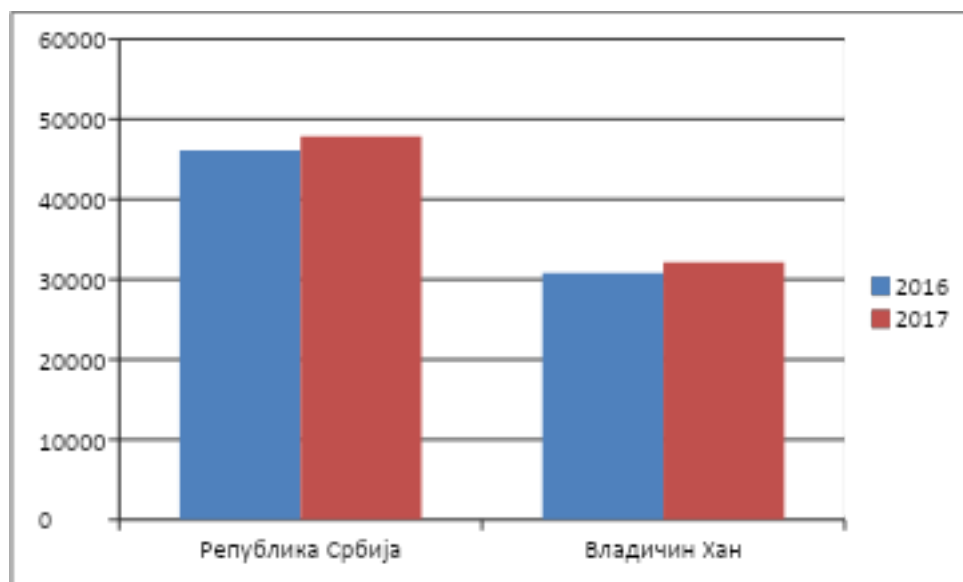
Незапосленост: Према подацима Републичког завода за статистику у 2017. години у општини Владичин Хан незапшљено је 2171 лица. Ово указује на потребу преузимања хитних мера за стварање нових и очување постојећих радних места што није лако у изузетно конкурентном свету. Жене су више погођене незапосленошћу у односу на мушкарце.

Табела 3: Незапослена лица, (стање 31.12.2017.)

Укупно	Први пут траже запослење		Без квалификација		Жене		На 1000 становника
	свега	%	свега	%	свега	%	
2171	740	34,1	857	39,5	1151	53	113

Зараде: Просечна нето зарада у општини Владичин Хан је испод републичког просека (за 33%). Висина зарада у директној је вези са економским кретањима у општини. Процес приватизације предузећа је спор, док су приватни предузетници за сада највише окренути трговини и угоститељству. Сеоско становништво ослоњено на примарну пољопривредну производњу без прераде и финализације производа у оквиру својих домаћинстава.

График 3: Просечне нето зараде по запосленом 2016/2017

	Република Србија	Владичин Хан
2016	46097	30832
2017	47893	32147

2. ПОЉОПРИВРЕДА

Табела 4: Општи подаци о пољопривредним газдинствима

Број газдинства	3807
Коришћено пољопривредно земљиште	6736
Оранице и баште	2732
Воћњаци	928
Виногради	5
Ливаде и пашњаци	2948
Говеда	2604

У структури привреде, пољопривреда представља утицајну грану привреде на читавом подручју општине, са посебним нагласком да је то пољопривреда индивидуалног сектора. Иако се може закључити да подручје општине има повољне услове за развој пољопривреде, нарочито воћарства и сточарства (саобраћај, рељеф, клима, заступљеност пољопривредног земљишта), она је и даље на незавидном нивоу. Разлози за то су многобројни: слаба економска моћ становништва, коришћење расположивих ресурса на веома екстензиван начин, уситњеност обрадивог земљишта пољопривредних газдинстава, старосна структура пољопривредног становништва, немогућност примене савремених агротехничких и зоотехничких мера итд.

Подручје општине је брдско планинско, где квалитетни и здрави пашњаци пружају повољне услове за развој сточарства. По оствареном обиму и економском

Свиње	5452
Овце	918
Живина	50873
Трактори	1315
Годишња радна јединица	3965

Извор: РЗС — Општине и региони у Републици Србији, 2018

Говедарство је претежно екстензивног карактера. Последњих година почињу да се изграђују минифарме крава капацитета од 10-30 грла, са полуинтензивним и интензивним системом узгоја. Расни састав говеда је добар, доминира преко 90% домаће шарено говече у типу сименталца. Вештачко осемењавање је у потпуности заступљено. На овом подручју се производе све врсте континенталног воћа које се иначе гаје у Републици Србији (коштичаво, јабучасто, јагодасто и језграсто). Оно се углавном користи за задовољење сопствених потреба – потрошњу у свежем стању и прераду у домаћој радиности (алкохолна и безалкохолна пића, суво воће, џем, пекмез, компот и др). Мање количине воћа се износе на пијаци и предају прерађивачким капацитетима. У сортименту гајених врста воћа скоро подједнако су заступљене аутохтоне и савремене сорте. У новим засадама се углавном гаје високопродуктивне сорте. Када је у питању систем узгоја, доминирају полуинтензивни и екстензивнији засади. Интензивних засада је мало, и они су углавном заступљени на окућницама и у аматерским засадама. Ниски и колебљиви приноси (укупно и по јединици површине) су поуздан индикатор екстензивне и натуралне производње. Од осталих врста воћа на подручју општине Владичин Хан гаје се: трешње, кајсије и брескве из групе коштичавог, затим крушке и дуње из групе јабучастих, ораси из групе језграстих, и најзад јагода, малина и у врло малим количинама купина из групе јагодастих воћа.

Рурални развој: Општина Владичин Хан има компаративне предности у пољопривредној производњи у погледу добре комбинације природних ресурса и климатских услова, што посебно погодује одређеним видовима ратарске, повртарске, воћарске и сточарске производње. Природни услови и развој наведених видова пољопривредне производње чине 27% идентификованих потенцијала у селима. Пољопривредна производња је заступљена на великом броју газдинства и у основи се производи за сопствену потрошњу док се мање количине пољопривредних производа продају на тржишту. Ово је посебно битно за удаљеније руралне области. Приходе од продаје ових производа газдинство користи за куповину семена, садног материјала, плаћање трошкова у продавницама, плаћање здравствених услуга, образовање и путовања. На другом месту идентификованих потенцијала са 24% долази диверсификација активности на газдинствима

која обухвата сеоски туризам, производњу ракије, сакупљање и прерада шумских плодова и лековитог биља, експлоатација приватних шума и др. Природне вредности општине, разноврсни облици културних добара и други облици културног наслеђа представљају значајан потенцијал развоја сеоског туризма. Мештани села истичу локалне специфичности које се могу ставити у функцији сеоског туризма: извори воде, Јовачка језера...

Планина Кукавица

Јовачка језера

Природне лепоте и велики број незапослених, поготову жена, представљају развојну шансу сеоског туризма. Сакупљање шумских плодова и лековитог биља представља јак потенцијал, јер становништво поседује потребно знање и вештине потребне за организовану експлоатацију ових природних ресурса. Код 40% села прикупљање и продаја шумских плодова представља сезонски извор прихода за домаћинства. Откупна места углавном су организована од стране откупљивача који се дужи временски период баве прикупљањем и откупом воћа и шумских плодова.

Заостатак у руралном развоју у протеклом периоду је резултирао миграцијама људи са села у градове и емиграцијом младих људи са села. Такве негативне друштвене појаве, не доводе само до одређених “поремећаја”, у смислу активности заједнице, већ истовремено наносе огромну штету пољопривредном потенцијалу села и угрожавају пољопривредну производњу и индустрију, која од ње зависи. Демографско пражњење, заостајање у економској развијености и недовољно диверсификована економска структура подручја, условили су маргинализацију општине. Присуство самачких и старачких домаћинстава у укупној руралној популацији општине креће се око 30%. Њихова зависност од пензија и социјалних давања је већа од 90%, док је искоришћеност ресурса од 5% до 50%. У оним старачким домаћинствима у којима је још увек присутан скроман обим искоришћености ресурса ради се о производњи за сопствене потребе и потребе чланова домаћинстава која живе у граду.

Домаћинстава у којима су жене доносиоци одлука скоро да нема. Исто тако заступљеност младих у одлучивању је испод 25%. Ово је последица тога што млађи чланови домаћинства (који су најчешће завршили средњу школу) своју перспективу виде у запослењу ван домаћинства и не преферирају да се укључују у руковођење газдинством уколико није неопходно. Један од разлога незадовољавајуће старосне и полне структуре доносиоца одлука у домаћинствима је социолошке природе и последица је патријархалних породичних односа.

Већина домаћинстава су регистрована пољопривредна газдинства (76%), користе земљу у пољопривредне сврхе и обрађују је. 22% испитаника нема регистровано газдинство, а као главне разлоге наводе недостатак поверења (74%) и недовољну информисаност (11%). Посматрано према изворима прихода, највећи део (44%) газдинстава спада у категорију мешовитих газдинства која своје приходе остварују делом из пољопривреде а делом из ван пољопривредних делатности.

Неразвијена путна инфраструктура отежава повезивање села са најближим административним центром и представља важан проблем који директно утиче на економски развој и депопулацију општине. Поред неасфалтираних путева истиче се и проблем лоше аутобуске повезаности, са малим бројем полазака и линија. Генерално посматрано локални сеоски путеви су у лошем стању. У планинским селима општине током кишне/снежне сезоне појављује се проблем проходности. Неразвијена путна инфраструктура која укључује физичко стање путева и пратеће сервисе (јавни транспорт, чишћење снега и сл.) у структури свих идентификованих проблема учествује са 9%. Проблем водоснабдевања, канализације, и чврсти отпад, односно неразвијена комунална инфраструктура у структури свих идентификованих проблема учествује са 14%. Проблем водоснабдевања је посебно изражен у летњој сезони , када домаћинства остају без воде. У погледу значаја и доступности појединих сервиса и институција за квалитет живота руралне популације постоје одступања. Постоје одређени рурални сервиси који су солидно развијени као што су основне школе, продавнице, откупне станице, месне канцеларије, игралишта... Међутим у местима у којима су ове институције и сервиси доступни, постоји извесно незадовољство квалитетом услуга и начином организације сервиса. Већина домаћинстава сматра да произвођачи у њиховом селу нису удружени ни на који начин. Са друге стране, мештани повремено сарађују са комшијама или члановима породице кроз размену рада. Високо незадовољство задругама произилази из чињенице да не постоји организовани откуп и продаја пољопривредних производа. Непостојање задруга и хронични недостатак средстава за инвестирање у повећање или побољшање постојеће пољопривредне производње знатно утиче на обим и квалитет пољопривредне производње у региону. Мали посед, застарела механизација и агротехника, недостатак квалитетне стоке у структури свих идентификованих проблема заузима 25%. Главни проблем пољопривредне производње јесте величина фарме (мање од 3 ха) и традиционалан начин рада. Пољопривредна производња је екстензивна и није тржишно оријентисана, заснована је на застарелој механизацији и технологији. Разлози смањења сточног фонда су пропадање прерађивачких капацитета, недостатак адекватног инпута за узгој, нестабилан и низак ниво цена outputa, немогућност инвестирања у проширење производње , превелика захтевност банака за обезбеђење кредита (Бизнис планови, гарнције за враћање кредита и компликована процедура припреме докумената за кредит). Висока зависност од пољопривреде повлачи за собом нижу стопу незапослености, јер се лица без сталног запослења декларишу као пољопривредници. Дугорочно одсуство адекватних радних места за женску радну снагу и њихова искљученост из тржишта рада разлог је што се чак 40% жена изјаснило да су по занимању домаћице, а само 18% као незапослене. Проблем незапослености у укупној структури свих идентификованих проблема улази са 13%. Набавка

репроматеријала и продаја пољопривредних углавном је везана за урбане делове општина у региону. Спорадично, села која су ближа урбаним центрима и имају бољу путну инфраструктуру имају места на којима се могу набавити семена, саднице, минерала ђубрива, сточна храна, пестициди, гориво и сл. Проблеми са тржиштем пољопривредних производа узрокују несигурност у приходе пореклом из пољопривредних делатности. Недостатак организованог и сигурног откупа утиче на смањење сточног фонда и обима пољопривредне производње. Производи се продају закупцима (стока и млечни производи). Продаје се локалном становништву углавном у урбаним деловима општине.

3. ТУРИЗАМ

Потенцијали општине за развој туризма су у богатом историјском наслеђу, културно-историјским споменицима и објектима од историјског значаја, као што су: манастири, цркве, и природна богатства (Јовачко језеро, планина Кукавица) и изузетном географском положају (Коридор 10).

Природне вредности:

Планина Кукавица: Кукавица је драгуљ југа Србије, планина мира и спокоја, без иједне фабрике или загађивача у околини од 30 km. Љубитељи природе сматрају је за ваздушну бању, јер једном ко посети Кукавицу и удахне ваздух испуњен мирисом четинара, храста, букве и многих лековитих биљака, радо се враћа поново. Планина Кукавица простире се на територији Владичиног Хана, Лесковца и Врања, између Врањске и Лесковачке котлине, Грделичке клисуре и долине реке Ветернице. Највиши врх, Влајна (1.441m) налази се на територији општине Владичин Хан. Ту је смештена најзначајнија метеоролошка станица за југ Србије као и војни објекти. Кукавица је покривена густом шумом, преовлађујуће листопадном (буква и храст) и у мањој мери четинарском. Листопадно дрвеће је самоникло, док су четинари вештачки пошумљени. Најпознатија је златна буква, која је део истоименог природног резервата и убраја се у најквалитетније дрво ове врсте у Србији. Уживање у лепотама планине употпуњују и друге биљне врсте као што су дивља малина, купина, печурке, лековито и зачинско биље, кромпир-гољак (аутохтона врста са високим садржај хранљивих материја). Кукавица је станиште бројних животињских врста од којих се посебно издвајају дивља свиња, лисица, срна и вук (крупна дивљач) и фазан, дивљи голуб, зец, веверица, јазавац (ситна дивљач) и тиме нуди могућности за ловни туризам. Као складан екосистем бројне флоре и фауне, са водотоковима међу којима се истиче преко 50 извора питке воде, Кукавица је један од најзначајнијих туристичких потенцијала ханске општине.

Споменик природе „Јовачка језера“: Споменик природе „Јовачка језера“ чине скупину од шест урвинских језера насталих на некадашњем Јовачком клизишту, једна од највећих природних катастрофа скорије прошлости на тлу Србије. Настала су као последица једног од највећих клизишта у Србији. Наиме, у ноћи између 17. и 18. фебруара 1977. године, са околних вулканских планина Грот (1327 м) и Облик (1310 м), кренула је

клизна маса од 150 милиона m^3 . Клизиште, које је трајало неколико дана, збрисало је са лица земље 11 од укупно 16 махала колико је село тада имало. Јовачка језера су настала као последица једног од највећих клизишта у Србији. Од поменуте ноћи па у наредних десетак дана колико је трајало интензивно кретање стенских маса клижењем је био захваћен појас ширине 0,5-0,75 km, односно дужине 3 km са површином од 1,525 km^2 , чему треба придодати још око 0,5 km^2 по ободу клизног тела. У оквиру клизне масе настала су језера **Жилевје, Русимово, Црквено, Мало и Живково језеро**. Велико **Јовачко језеро** настало је преграђивањем Јовачке реке клизном масом.

У генетском смислу Јовачка језера су урвинска или језера на клизишту настала на удубљењима клизне масе (landslides lakes). Овог типа су језера Жилевје, Русимово, Црквено, Мало и Живково језеро, док највеће Јовачко језеро одговара подтипу језера насталог преграђивањем речног корита клизном масом. Јовачка језера су једини локалитет са два генетска типа урвинских језера.

Јовачка језера су уврштена на списак Инвентара геонаслеђа Србије (2005. и 2008. године), као хидролошки објекти националног нивоа вредности.

Површина: Укупна површина Споменика природе износи 53ha 12a 88m², од тога 36ha 06a 97m² (67,89%) налази се под режимом заштите II степена и 17ha 05a 91m² (32,11%) под режимом заштите III степена.

Управљач: Природно добро „Споменик природе Јовачка језера“ поверено је на старање установи Центар за културне делатности, туризам и библиотекарство општине Владичин Хан – сектору за туризам (Одлука Скупштине општине Владичин Хан број: 06-68/5/17-IV/04), која ће на основу Плана управљања Спомеником природе „Јовачка језера“ за временски период од десет година, као основног документа обављати послове заштите и развоја овог природног добра.

Културне вредности Владичиног Хана заснивају се на локалном културном наслеђу и традицији Јужне Србије:

- Манастир „Богородично успење“ се налази у селу Мртвица, 14 километара од Владичиног Хана, на излазу из Грделичке клисуре. Смештен је на платоу једва ширем од самог манастира са којег се пружа величанствен и незабораван поглед на околину. Грађевина је необична због разноликости облика и градитељских фаза. Према предању, темељи манастира постављени су крајем петог или почетком шестог века. Унутрашњост је осликана у византијском стилу.
- Манастирска црква Свети Илија, која потиче из 13. века, налази се у селу Кацапун, 13 километара од Владичиног Хана. Манастир је почетком 19. века био значајно културно седиште и у њему су живела три калуђера на челу са игуманом Симеоном, који је локалне Србе подигао на устанак 1809. године.
- Храм Светог Христовог Преображења налази се у селу Стубал, 9 километара од Владичиног Хана.
- Испосничка црква Свете Петке се налази у селу Лепеница, 8 километара од Владичиног Хана. Црква је у народу позната и као „Латинска црква“ због олтара који је неуобичајено окренут према западу.
- Храм Светог кнеза Лазара и свих српских мученика и великомученика

Цркве и манастири

Манифестације:

- Видовдански дани (од 22 – 28. јуна) - Као градска слава, Видовдан се обележава у општини Владичин Хан низом културних, забавних и спортских дешавања. На сам Видовдан, 28. јуна, празник почиње свечаном литургијом у цркви Светог Кнеза Лазара, а потом следе литије улицама града, пресецање славског колача „код Крста“ у Парку ослобођења и свечана седница у Центру културе кад се награђују најбољи ученици.
- Overload (крајем јула) - Музички фестивал који окупља младе из Јужне Србије. Акценат је на рок групама из региона и шире.
- Ноћни турнир у малом фудбалу (током јула) – такмичење аматерских фудбалских тимова из Јужне Србије. Траје неколико седмица, а мечеви се одржавају свакодневно у вечерњим часовима на теренима спортско - рекреативног центра "Куњак".
- Балкански скаутски камп (јул-август)
- Вашар (11. септембар) - Традиционална прослава Светог Јована Крститеља која се обележава као градски вашар са бројним продајно-изложбеним штандовима на којима се могу наћи производи старих заната, пољопривредни и прехранбени производи, одевни предмети итд.

Општина Владичин Хан располаже великим бројем угоститељских објеката, од којих су неки већ афирмисани (Мотел „Џеп“, Конак „Фонтана“, Вила „Grazia“, Базен).

4. ИНФРАСТРУКТУРА

Развијена инфраструктура је један од основних предуслова квалитетног пословног окружења. Стање инфраструктуре може да буде одлучујући фактор који ће одредити привредника да инвестира или одустане од планираног улагања на одређеној територији.

Саобраћајна инфраструктура и јавна расвета: Железничка пруга која пролази кроз Владичин Хан је магистрална једноколосечна електрифицирана железничка пруга нормалног колосека Београд – Младеновац – Ниш – Прешево – граница Македоније, за јавни путнички и теретни железнички саобраћај. Највећи број локалних путева је неасфалтиран. Регионални путеви су готово у целокупној дужини покривени асфалтом.

Локални путеви представљају 70% укупне дужине путева. Они повезују сеоска насеља са регионалним путевима. Углавном су направљени од земље и макадама, а само петина је пресвучена асфалтом. Укупна дужина путева прекривених асфалтом тј. савременим коловозом је 114 km од укупно 362 km. Стање улица, мостова и јавне расвете је у граду задовољавајуће, док је у сеоским срединама незадовољавајуће. Нарочито је изражен проблем јавне расвете у сеоским срединама услед неодржавања.

Табела 5: Дужина путева, км, 2017

Укупно	Савремени коловоз	Државни путеви 1. реда		Државни путеви 2. реда		Општински путеви	
		свега	савремени коловоз	свега	савремени коловоз	свега	савремени коловоз
362	114	6,5	6,5	78	54	277	53

Извор: РЗС — Општине и региони у Републици Србији, 2018

Комунална инфраструктура:

Водоснабдевање градског насеља Владичин Хан, као и 13 суседних сеоских насеља, и одржавање водоводне мреже врши ЈП "Водовод". Укупна дужина водоводне мреже је 92 км. Водоснабдевање градског водовода врши се из Власинског језера, тако да је квалитет воде задовољавајући. Међутим, треба напоменути да се вода која се користи за снабдевање града користи и за покретање Хидроцентрале "Врла IV", те у периоду ремонта хидроцентрале у трајању од месец дана град остаје без воде. У том случају користе се алтернативни бунари на Јужној Морави у селу Лепеница чији капацитети не задовољавају потребе града. Остала насељена места снабдевају се водом преко изграђених сеоских водовода, односно каптираних извора.

Канализација постоји у градском насељу и у неколико околних месних заједница. Укупна дужина канализационе мреже износи 24 км. У већини села не постоји. Атмосферска канализација постоји у дужини од 7.520 м или око 29 % од укупне дужине улица.

Сакупљање и одвожење смећа: Организованим сакупљањем отпада су обухваћене заједнице у којима живи преко 79% становништва општине. Сакупљање се не врши из удаљенијих и разуђених сеоских заједница у којима, међутим, живи 21% становништва општине. Послове сакупљања и одлагања комуналног отпада врши компанија РWW (Porr Werner & Weber) из Лесковца.

Одлагање отпада врши се код Регионалног центра за селекцију комуналног чврстог отпада Рециклажни центар-Лесковац (центар за селекцију, компостиште, санитарна депонија и трансфер центар).

Зелене пијаце: У граду постоје три пијаце које се надовезују једна на другу и то зелена, робна и сточна. Зелена пијаца је уређена али се проблем јавља код друге две које су неуређене. Такође врло је неповољно и то што је сточна пијаца одмах поред зелене, неуређена је и неопходно је њено измештање.

Електроенергетска мрежа: Покривеност целе општинске територије је 100 % а у надлежности је ЈП "Електродистрибуција" Врање. Проблеми су присутни у појединим месним заједницама где је због застареле мреже систем преоптерећен.

Телекомуникације и поштанска мрежа: На подручју општине постоји једна пошта у граду и пет у сеоским срединама. Покривеност стационарном телефонијом и слушност је добра. Присутни оператети мобилне телефоније су Telenor, MTS i VIP.

Радио и ТВ мрежа: Локална радио станица Радио Хан, Кабловски оператер Супернова, покривеност задовољавајућа.

5. SWOT АНАЛИЗА

SWOT анализа, као кључни апарат за идентификацију могућих предности заједнице општине у односу на компаративне системе, утврдила је основне правце деловања и

представља резултат дискусија и анализа о интерним снагама и слабостима и екстерним претњама и могућностима. Она је резултат рада учесника радионица, преставника релевантних институција и компетентних појединаца у општини и то је збирни исказ њиховог виђења постојећег стања.

ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
– Погодан саобраћајно - географски положај општине Владичин Хан на магистралном друмском и железничком правцу, коридору 10. – Географска разноликост и очувана природа. – Подручје са добрим условима за развој обновљивих извора енергије: – Обрадиво земљиште доброг квалитета – Подручје са изузетно добрим условима за развој пољопривреде (ратарство, воћарство, повртарство у заштићеном простору, сточарство) – Шумско богатство са вредним састојинама црвене букве на планини Кукавици. – Постојање туристичких атрактивних локалитета (долина Јужне Мораве и њених притока, Кукавица, Јовачка језера) – Разноврсност објеката традиционалне народне архитектуре, споменика, урбаног градитељства и спомен обележја. – Људски потенцијал - постоји стручни кадар способан да обавља послове из различитих области – Постојећи производни капацитети (Нектар, ...). – Спремност органа локалне самоуправе за подршку локалним иницијативама развоја	– Низак степен укупне развијености подручја – Висока стопа незапослености – Низак доходак по глави становника – Неразвијена физичка и економска инфраструктура – Неискоришћеност постојећих капацитета и низак ниво искоришћености локалних развојних ресурса – Недовољно развијено предузетништво – Неуспешна приватизација појединих привредних субјеката – Уситњени поседи и застарела механизација – Висок степен зависности пољопривредне производње од временских услова (нефункционисање локалних система за наводњавање) – Недовољни капацитети постојећих туристичких садржаја – Слаба опремљеност смештајним и услужним капацитетима.

МОГУЋНОСТИ (шансе)
- Развој привредно-индустријске зоне „Сува Морава“   - Изградња аутопута Е-75 на коридору X и изградња коридора Е-85 за пруге великих брзина   - Изградња и ревитализација постојећих система за наводњавање   - Нижи трошкови рада у односу на ЕУ   - Оснивање сточарског репродукционог центара набавка матичних стада: крава, оваца, коза.   - Развој ратарства сточарства, воћарства и повртарства у заштићеном простору.   - Развој производње висококвалитетних производа (здрава храна, органска производња, интегрална производња)   - Развој прерађивачко – прехранбеног сектора   - Побољшање продуктивности применом нових технологија   - Стварање робних произвођача и прерађивача   - Брендирање и заштита географског порекла меда.   - Могућности едукације - обуке и преквалификације незапослених и перманентне едукација предузетника усмерено ка унапређењу развоја МСП и предузетиштва   - Обележавање бициклистичких и шетачких стаза и умрежавање са постојећим у региону   - Постојање фондова / програма (ЕУ, Влада Србије, донатори)

ПРЕТЊЕ
- Нестабилни услови пословања   - Лоше искуство са приватизацијом   - Неизвесност изградње коридора за пруге великих брзина Е-85   - Незапосленост и сиромаштво   - Недостатак инвестиција и неповољни услови кредитирања   - Развојна рецесија (привредна, туристичка,...).   - Нерационална употреба природних ресурса, поготово пољопривредног земљишта и вода.   - Непланска сеча шума која отвара пут ерозији.   - Велике осцилације у обиму производње, квалитету и тржишним ценама пољопривредних производа   - Одлагање изградње/ ревитализације система за наводњавање   - Недостатак специјализованих знања и ниска продуктивност   - Велике потешкоће и трошкови приликом оснивања нових предузећа   - Честа промена прописа / услова пословања

ИНФРАСТРУКТУРА

СНАГЕ

- Погољан географски положај (магистрални, железнички саобраћај и коридор)
- Дobar хидро потенцијал на територији општине
- Постојање Просторног плана општине Владичин Хан и Плана генералне регулације за насеље Владичин Хан

СЛАБОСТИ

- Локална путна мрежа у лошем стању.
- Велики број парцијалних водовода локалног карактера без могућности контроле квалитета воде
- Нерешено трајно водоснабдевање општине
- Дотрајалост водоводне мреже
- Загађени водотоци

МОГУЋНОСТИ (шансе)

- Изградња постројења за пречишћавање отпадних вода
- Рурални развој и развој пољопривреде
- Побољшање услова за шивот становништва и заштита животне средине
- Ширење водоводне мреже и објеката на сеоска подручја.

ПРЕТЊЕ

- Недостатак инвестиција
- Неповољна старосна структура руралним срединама
- Повећање нивоа загађености животне средине.

V СТАНОВНИШТВО, ОБРАЗОВАЊЕ И КВАЛИТЕТ ЖИВОТА

Образовање: У општини Владичин Хан установе образовања заступљене су у оквиру предшколског образовања и васпитања, основног, средњошколског образовања. Историја развоја школства у Владичином Хану почиње 1888. када је почела са радом основна школа. Данас општина има две предшколске установе, четири основне школе и две средње школе. Установе осмогодишње основне школе налазе се две у Владичином Хану, по једна у Стубалу и Џепу, а четвороразредне школе су у: Кунову, Летовишту, Сувој Морави, Кржинцу, Полому, Прекодолцу, Житорађи, Богошеву, Грамађу, Лепеници, Мазарићу, Прибоју, Врбову, Кознци, Лебету, Љутежу, Мањку, Мртвици, Репишту, Ружићу и Теговишту. Матични дечји вртић налази се у Владичином Хану, издвојена одељења су у Врбову, Грамађи, Житорађи, Кунову, Лепеници, Летовишту, Мањку, Мртвици, Полому, Прекодолцу, Стубалу, Сувој Морави и Џепу.

Према резултатима истраживања постоји више различитих услуга које се пружају на локалном нивоу. У услуге усмерене на децу и младе кроз систем васпитања и образовања спадају услуге усмерене на децу од рођења до поласка у школу, а то су предшколске установе (јасле, вртићи, предшколско припремне групе), услуге усмерене на децу од школског узраста до 12 година старости (продужени боравак). Основно образовање је обавезно и бесплатно и регулисано је Законом о основама система образовања и васпитања као и Законом о основној школи и другим правним актима. Поред обавезног наставног програма, у појединим школама обезбеђује се и продужени боравак за ученике нижих разреда.

Табела 6: Установе за децу предшколског узраста 2016/17. школска година

Број објеката	Деца корисници	Деца према дужини дневног боравка			Запослени	
		Од 9 до 12 сати дневно	У ППП који траје 4 сата	У ППП у целодневном програму	Укупно	Васпитачи укупно
12	298	125	151	22	44	25

Извор: РЗС — Општине и региони у Републици Србији, 2018

Табела 7: Основно образовање 2016/17. (Крај школске године)

Редовне основне школе				Основне школе за образовање одраслих	
Школе	Одељења	Ученици		Школе/одељења при редовним основним школама	Ученици свега
		Свега	Завршили школу		
21	78	1605	182	1	83

Извор: РЗС — Општине и региони у Републици Србији, 2018

Табела 8: Средње образовање 2016/17. (Крај школске године)

Редовне средње школе							
Школе	Одељења	Ученици гимназије		Ученици четворогодишње средње школе		Ученици трогодишње средње школе	
		Свега	Завршили школу	Свега	Завршили школу	Свега	Завршили школу
2	24	238	53	270	61	45	9

Извор: РЗС — Општине и региони у Републици Србији, 2018

Здравствена заштита: У Владичином Хану је још пре Другог светског рата радио срески лекар, који је обављао приватну праксу у среској амбуланти. Данас рад на здравственој превентиви, заштити и уопште ширењу здравствене културе обавља Дом здравља Владичин Хан. Он има све службе предвиђене Законом о здравственој заштити организоване као организационе јединице које чине целину. У свом саставу Дом здравља има здравствене станице Џеп, Стубал и Прекодолце које су лоциране у истоименим селима и здравствене амбуланте Мањак, Белишево, Јагњило и Јастребац.

Табела 9: Лекари и стоматолози у здравственој служби, 2017

Лекари	Стоматолози	Број становника на

Укупно	Опште медицин е	На специјализаци ји	Специјалис ти		једног лекара
33	11	2	20	5	582

Извор: РЗС — Општине и региони у Републици Србији, 2018

Социјална заштита: Проценат становника/ца који користе социјалну помоћ на подручју општине је на нивоу републичког просека. Подаци добијени из националних званичних статистичких извора показују тренд мировања броја корисника/ца социјалне заштите. Разлог лежи у повећању запослености и повећању привредне активности. Код групације одраслих доминирају корисници/це новчане социјалне помоћи и корисници/це додатка за помоћ и негу другог лица.

Табела 10: Општина Владичин Хан социјална заштита , 2016, 2017,2018

	Број корисника новчане социјалне помоћи	Број корисника децјег дodatка (0-17 година)	Број корисника увећаног дodatка за негу и помоћ другог лица
2016	406	445	434
2017	1185	1062	934
2018	117	113	117

Извор: РЗС — Општине и региони у Републици Србији, 2018

Верски објекти: На територији општине постоји велики број верских објеката међу којима свакако треба поменути Храм Светог Кнеза Лазара и свих српских мученика и великомученика у Владичином Хану чија је изградња почела деведесетих година, затим Манастир Светог Илије у селу Кацапун из 9. века и манастир Пресвете Богородице у селу Мртвица из 13. века.

Установе културе у Владичином Хану настају почетком XX века када је оформљена и прва читаоница. Данас, носилац културних дешавања у Владичином Хану је свакако Установа Центар за културне делатности, туризам и библиотекарство општине Владичин Хан. Основна делатност Установе је културно уметничка, која у основи подразумева уметничко стваралаштво и сценску уметност. Установа је тренутно смештен у свом објекту који поред осталог има и биоскопско – позоришну салу са уграђеном савременом опремом за приказивање филмова, изложбени простор и простор за дискотеку. Међутим присутни су проблеми везани за материјално – техничку опремљеност објекта која тренутно није на потребном нивоу. Сектор за библиотечку делатност у свом фонду има преко 20.000 наслова и укупно 233 читаоца, од чега у селу Стубал, где се налази издвојено одељење, 71.

Проблеми везани за ову установу су свакако ти што не поседује адекватан смештајни простор са читаоницом. У Владичином Хану од 1983. године у континуитету ради Културно уметничко друштво "Бранислав Нушић" које негује обичаје и традиције не само овога краја већ и целе Србије. Тренутно броји 272 члана а освајало је награде за најбољу кореографију, најбоље изведену кореографију и успешан истраживачки рад, како у земљи тако и на фестивалима у Француској, Немачкој, Шпанији, Италији, Бугарској, Румунији и Грчкој. Владичин Хан разним културним манифестацијама обележава све значајније датуме и празнике, а слава Владичиног Хана је Видовдан – 28. јун.

Спорт: Општина Владичин Хан има традицију у спорту. На територији Општине Владичин Хан активни су следећи спортски клубови: Фудбалски клуб "Морава" са 110 чланова. Кошаркашки клуб "Морава" са 70 чланова. Рукометни клуб "Морава" са 35 чланова. Женски рукометни клуб "Морава" са 35 чланица. Одбојкашки клуб "Морава" са 30 чланова. Клуб дизача тегова "Морава" са 15 чланова. Кик бокс клуб "Морава" са 15 чланова. Већина клубова за своје активности користи спортску дворану која у свом саставу има и теретану као и простор предвиђен за куглану.

Проблеми осетљивих друштвених група: Према резултатима истраживања постоји више различитих услуга које се пружају на локалном нивоу а које су усмерене према осетљивим друштвеним групама. У услуге усмерене на децу и младе кроз систем васпитања и образовања спадају услуге усмерене на децу од рођења до поласка у школу, а то су предшколске установе (јасле, вртићи, предшколско припремне групе) и услуге усмерене на децу од школског узраста до 12 година старости (продужени боравак). Услуге из система социјалне заштите које су усмерене на децу и младе обухватају Дневни боравак за децу и младе, Помоћ у кући за децу и младе и услуга Предах за децу са сметњама у развоју и њихове породице. У услуге усмерене на одрасле и старије особе спадају дневни боравак, помоћ и нега у кући, клубови за старе и персонална асистенција. Услуга из здравственог система, палијативно збрињавање, на примарном нивоу је услуга кућно лечење и нега пацијената код куће, на секундарном је продужено стационарно лечење. Родна равноправност представља основно право једнакости. Како би ово право било остварено оно мора бити и препознато не само са правне и политичке стране, већ и примењено на све аспекте како економског, тако и друштвеног и културног живота. Право на равноправност између мушкараца и жена кључ је економског и друштвеног успеха. Промовисање усклађености између посла и приватног живота, а у циљу омогућавања како жена тако и мушкараца да учествују на тржишту рада, могуће је кроз бољу поделу одговорности, предлагањем и остваривањем конкретних мера. Усклађивање професионалног и породичног живота више се доживљава као „женски проблем“, јер су и даље жене те које носе већи терет одржавања домаћинства, подизање деце и бриге о старим и болесним особама. Међутим, треба имати на уму да је ово друштвени проблем који би требало решавати на нивоу целокупног друштва, развијати политике усклађивања обавеза најактивнијих чланица и чланова друштва са доступним услугама у заједници и пружати подстицај за равноправну поделу обавеза и задатака између мушкараца и жена.

Представници/це осетљивих друштвених група су идентификовали следеће проблеме унутар локалне заједнице:

- Непостојање потпуне анализе ресурса на селу, а посебно женских ресурса што доводи до недовољне искоришћености расположивих ресурса жена, маргинализације и родне неједнакости
- Неједнак приступ материјалним и финансијским ресурсима
- Већа рањивост осетљивих група

SWOT анализа - становништво, образовање и квалитет живота

СНАГЕ
- Постојање спортског центра, олимпијског базена, спортских терена и спортске хале - велике могућности за спорт и рекреацију   - Постојање наменског објекта за културно-уметничку делатност и технички опремљени биоскоп   - Традиција, искуство и стручно образовни кадар   - Учешће школа у развојним пројектима   - Добра сарадња образовних установа са локалним заједницама и НВО   - Велики број ученика/ца користи савремене ИТ   - Модерно опремљена библиотека   - Постојање разноврсних културних манифестација   - Визуелни идентитет локалитета културно-историјског наслеђа   - Традиција и разноврсност спортских клубова   - Вишенационална средина и толерантни односи   - Добра сарадња Рома са локалним институцијама   - Програми образовања и едукације Рома

СЛАБОСТИ
- Лоша опремљеност и недостатак савремених наставних средстава.   - Недостатак сарадње између привреде и школа (нема могућности за практичну наставу)   - Девастирани објекти школа у сеоским насељима   - Неадекватни простор библиотеке и непостојање читаонице.   - Значајан број деце са сметњама у развоју и недостатак њихове интеграције у друштвени живот локалне заједнице   - Недостатак простора за рад аматера   - Напуштени домови културе у сеоским насељима (нерешени имовинско правни односи)   - Недостатак адекватних и разноврсних простора за спорт и рекреацију   - Низак стандард становништва   - Низак степен образовања   - Недостатак активних невладиних омладинских организација   - Недостатак адекватних база података за евиденцију о корисници/цема социјалне заштите

- Повољан удео жена међу носиоцима највиших положаја у локалној власт
- Реализовани пројекти усмерени на родна и мањинска права

- Изузетно лоша старосна структура у руралним деловима општине -поједина планинска села су пред гашењем
- Депопулација.
- Емиграција радно способног становништва

МОГУЋНОСТИ (шансе)

- Модернизација и осавремењавање опреме у образовању и здравственој заштити уз континуирану едукацију образовних и здравствених радника/ца.
- Побољшање сарадње између институција (јавна предузећа, школе, здравство, локална самоуправа....)
- Стварање јаке и ефикасне службе одржавања, развијања и пласмана инфраструктурних услуга (јавне и/или приватне).
- Субрегионални и регионални карактер специјализоване здравствене инфраструктуре
- Интеграциони процеси у свим областима
- Афирмација принципа одрживости културних заједница
- Афирмација и успеси националног спорта
- Друга декада Рома, Национални и интернационални пројекти
- Сарадња са НВО из окружења
- Пројекти у области неформалног образовања младих, родних и мањинских права
- Повећање издвајања из општинског буџета за реализацију пројекта из

ПРЕТЊЕ

- Реформа и рационализација образовног система и здравственог система
- Економска криза и рационализација државног и локалног буџета
- Нестабилни услови пословања (политика, сиромаштво)
- Миграција становништва како у делу општине из села у град, тако и према богатијем северу земље
- Смањење државних инвестиција у развој локалне инфраструктуре
- Повећање броја незапослених и лош социо-економски положај грађана/ки
- Запуштање и пропадање постојеће социјалне инфраструктуре као последица демографског пражњења села.
- Недовољно активна брига и спровођење мера заштите природних и културно – историјских вредности.
- Неусклађеност образовног профила потенцијалне радне снаге са потребама и могућностима локалне економије

VI ЖИВОТНА СРЕДИНА

Земљиште

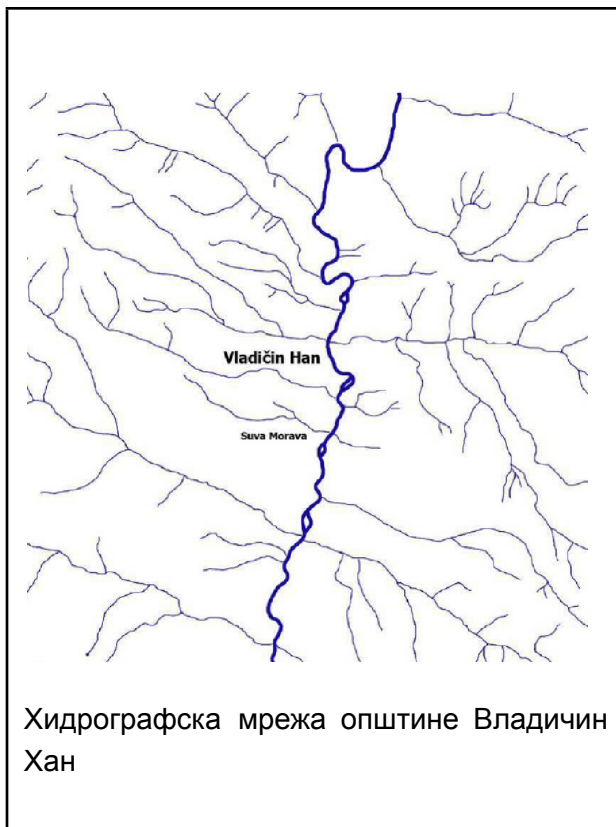
Највећи део земљишта општине Владичин Хан (огранци Кукавице и Чемерника) припада *киселим смеђим и подзоластим земљиштима*, најчешће под шумом или под пашњацима. Најтипичнија и најраспрострањенија шумска вегетација су букове шуме, а на јужнијим падинама налазе се ксеротермније храстове заједнице. Источна страна јужноморавске долине покривена је *гајњачама*. Гајњача се формирала на речној и језерској тераси. Гајњаче су дубока земљишта, различитих физичких особина зависно од варијетета. Природну вегетацију гајњаче чине претежно ксеротермне храстове шуме Западна страна јужнооравске долине јужно од Владичиног Хана покривена је *смоницама и метаморфним стенама*. Смонице се искоришћавају скоро искључиво као њивска земљишта. На смоници се гаје и воћњаци и виногради. Шуме и ливаде на смоници су ретке. Мањи део земљишта општине Владичин Хан (долине Јужне Мораве и најнижих делова притока) припада *алувијалном земљишту* – творевинама река Јужне Мораве, Врле, али и мањих водотокова Јовачке реке, Лепенице, Калиманке, Корбевачке реке, Јелашнице и др., као и делувијалним земљиштима пореклом од еродовања околних падинских зона. Површински слој алувијалног земљишта знатно је развијен и има врло погодан гранулометријски састав. Због генетичких особина земљишта смањене су производне вредности, те спадају у ливадско пашњачка земљишта. У вишим зонама ова земљишта прелазе у шумска и планинска земљишта. Најниже делове Врањске долине покривају *делувијално-алувијални наноси*. Њихове основне особине зависе од природе материјала који је исталожен. У производном смислу ова земљишта су доста хетерогена, па, у целини узето, делувијална земљишта представљају добра шумска земљишта, али се првенствено користе као пољопривредна

земљишта. Од укупне површине општине (366 km²) пољопривредно продуктивно земљиште заузима 45.30% територије.

Шуме

Територија општине Владичин Хан је богата шумама, оне заузимају 52% укупне територије општине. У саставу шума 2/3 чине листопадне а 1/4 чине четинарске шуме. Гледано од нижих ка вишим зонама, у саставу листопадних шума доминирају букове шуме. У Општини има 19050 ha шумског земљишта, од чега је у државном власништву 11014 ha, док је у приватном 8036 ha. Стање у шумама на територији општине Владичин Хан је слабије него што би се могло очекивати када се имају на уму природни услови. Такво стање шума условљено је првенствено дејством антропогених фактора, а затим и геолошко топографским условима. Најбоље шуме су се задржале на просторима који су удаљени од људских насеља.

Воде

Хидрогеолошке карактеристике терена:

Највећи део простора у нижим зонама у јужномравској долини налази се у водозасићеном терену који је у заравњеном делу приобаља и под хидрауличким утицајем реке. У конкретним геолошким условима овде је формирана јединствена издан феатског типа која се прихрањује из водотока, брдског залеђа и вертикалног је биланса. Издан је снажног капацитета, континуално просторно повезана. Ниво воде је на дубини 1,0-5,0 м од површине терена, зависно од надморске висине и терасног нивоа. У овој зони се могу формирати изворишта већег капацитета, при чему је квалитет изданских вода под знаком питања, јер је издан угрожена индустријским и градским загађењем. Употреба пијаћих вода могућа је са нивоа који су изнад кота градских реципијената, или из других, дубљих изданских нивоа. Такође, из брдског масива,

могуће је коришћење вода са површинских изворишта, најчешће контактеног типа.

Падински терени изграђени од шкриљаца Власинског комплекса и неогених седимената су безводни, уколико глиновита компонента није присутна у већој мери. Међутим, уколико су површински слојеви више распаднути, пукотине су испуњене глином те постају непролазне за воду, која се задржава у површинској зони, често стварајући и пишћевине. Овакав терен, при засецању без адекватног обезбеђивања ископа и дренаже, може лако да клизне, што се често среће у широј зони Владичиног Хана (познато је клизиште Јовац услед којег је за само неколико дана преграђено корито истоимене реке и настала хидроакумулација). Подручје општине Владичин Хан је веома богато мрежом водотока различитих профила. Хидрографску мрежу чине реке Јужна Морава, Врла, и Калиманка и друге мање притоке Јужне Мораве.

Река Јужна Морава је главни реципијент за све водотоке са подручја општине Владичин Хан. Тече од југа ка северу кроз средину подручја Плана. У релативно уској алувијалној равни река меандрира стварајући спрудове и аде. Ширина јој варира од 50 до 70m на местима где нема спрудова и где је регулисана, до 120 до 300m у северном и јужном делу где у меандрима ствара спрудове и корито је шире. У кориту долази до ерозивних и акумулативних процеса. Корито је пуно наноса који је пореклом из бројних притока са сливног подручја веома подложног ерозији. Средњи потицај у Владичином Хану су око 19,6 m³/s, а водостај око 100 cm, али у току године они варирају у складу хидролошким режимом у целом сливу и имају бујични карактер на свим водотоцима. До сада највећа вода на реци Јужној Морави на водомерној станици Владичин Хан износила је 703 m³/s, при чему је апсолутни протицај у односу 1:1775, што јасно указује на изразито бујични карактер ове реке. (Према: Др Д. Дукић: Воде СР Србије, Српско географско друштво, Београд 1977.год.). Највећа десна притока Јужне Мораве на подручју Плана је **река Врла**. Извориште реке Врле је на падинама Варденика (испод врха Виљеколо) на коти 1.604mnnv. Ушће у Јужну Мораву је у Владичином Хану је на око 323mnnv Река Врла има значај хидроенергетски потенцијал који је искоришћен за производњу електричне енергије. Наиме, у другој половини 20.века изграђен је систем хидроелектрана Врла I, II, III и IV које се снабдевају водом системом тунела који повезују Лисинско и Власинско језеро и хидроелектране међусобно, па се енергија воде користи више пута на различитим надморским висинама на којима се налазе поједине хидроелектране, од којих је последња у непосредној близини Владичиног Хана. Вода, на свом путу од коте прелива бране Власинског језера до ХЕ Врла IV, пређе висинску разлику од 884,5 m, на дужини од 15 km. Од осталих водотока највеће притоке Јужне Мораве су:

- са леве стране: Јовачка река (на којој су после покретања клизишта створена језера), Лепеница, Калиманка (протиче кроз Владичин Хан), Рдовска река, Летовишка река и друге,

- а са десне стране: Корбевачка, Богошевачка река, Јелашница, Џепска река и друге.

Речне долине притока су правца северозапад – југоисток и прикупљају воде са терена Кукавице, Варденика и Чемерника. Потицаји су им бујичног карактера, носе велике количине еродованог материјала који се таложи у јужноморавској долини или односи даље Јужном Моравом.

SWOT анализа - Животна средина

СНАГЕ
- Природни ресурси (земљиште, воде, очувана природа)   - Очуван квалитет основних медијума животне средине (вода, ваздух, земљиште)   - Подручје богато површинским токовима и подземним водама: - Одсуство значајних индустријских капацитета и емитера загађујућих материја у атмосферу

СЛАБОСТИ
- Некомплетна канализација и непостојање система за пречишћавање отпадних вода.   - Загађење Јужне Мораве услед изливања отпадних вода из индустријских погона из Врања   - Водопрпусне септичке јаме у сеоским домаћинствима, без основних услова у санитарно-хигијенском погледу

- Низак ниво комуналне буке у животној средини   - Регулисно укљањање смеђа из урбаног и суб урбаног дела општине.   - Започете активности на санацији нехигијенских сметлишта   - Спремност општинских структура за решавање евидентираних еколошких проблема
МОГУЋНОСТИ (шансе)
- Интегрално управљање водама и перманентна контрола квалитета површинских и подземних вода,   - Изградња канализације, објеката за прераду отпадних вода и хигијенских септичких јама,   - Хидрорегулације, мере и објекти у функцији заштите од великих вода.   - Развој еколошки утемељених облика туризма заснованих на принципима одрживости: спортско-рекреативног, сеоског, излетничког, здравственог, етно и еко-туризма

- Загађивање површинских и подземних вода услед нерационалне примене агрохемијских средстава у пољопривредној производњи   - Нерационална потрошња огрева и скромна примена изолационих материјала током изградње објеката.   - Непланска сеча шумских састојина   - Ерозији склони обешумљени брежуљкасти терени у средишњем и јужном делу територије.   - Велики број бујичних токова и ерозионих подручја   - Непотпуна регулација речних токова која поплавама угрожавају природна и материјална добра   - Недовољна и неадекватна информисаност становништва у циљу формирања модела адекватног еколошког понашања   - Емисија штетних гасова као последица повећања саобраћаја на коридору X   - Пролаз тешких камиона кроз градско насеље општине.   - Рад котларнице РЈ Нектар Владичин Хан угрожава становништво насеља Кула
ПРЕТЊЕ
- Могућност еколошких акцидената услед изливања канализације (испуштање санитарних и технолошких отпадних вода без претходног третмана пречишћавања у природне реципијенте слива Јужне Мораве).   - Опасност од поплава и ерозија.   - Опасност од лаког загађивања подземних вода локалних изворишта у долини Јужне Мораве   - Штетни утицаји моторног саобраћаја на животну средину   - Кашњење са изградњом

- Изградња и рад нових привредних објеката у складу са одговарајућим еколошким стандардима и прописаним нормама.
- Развој пољопривредне производње на принципима одрживе пољопривреде савремених еколошких захтева
- Строга заштита изворишта водоснабдевања у циљу њиховог очувања и унапређења
- Рекултивација и санација свих већих сметлишта на подручју општине
- Коришћење добрих искустава из окружења.
- Санирање стања деградираних простора, посебно подручја захваћеним процесима ексцесивне и јаке ерозије

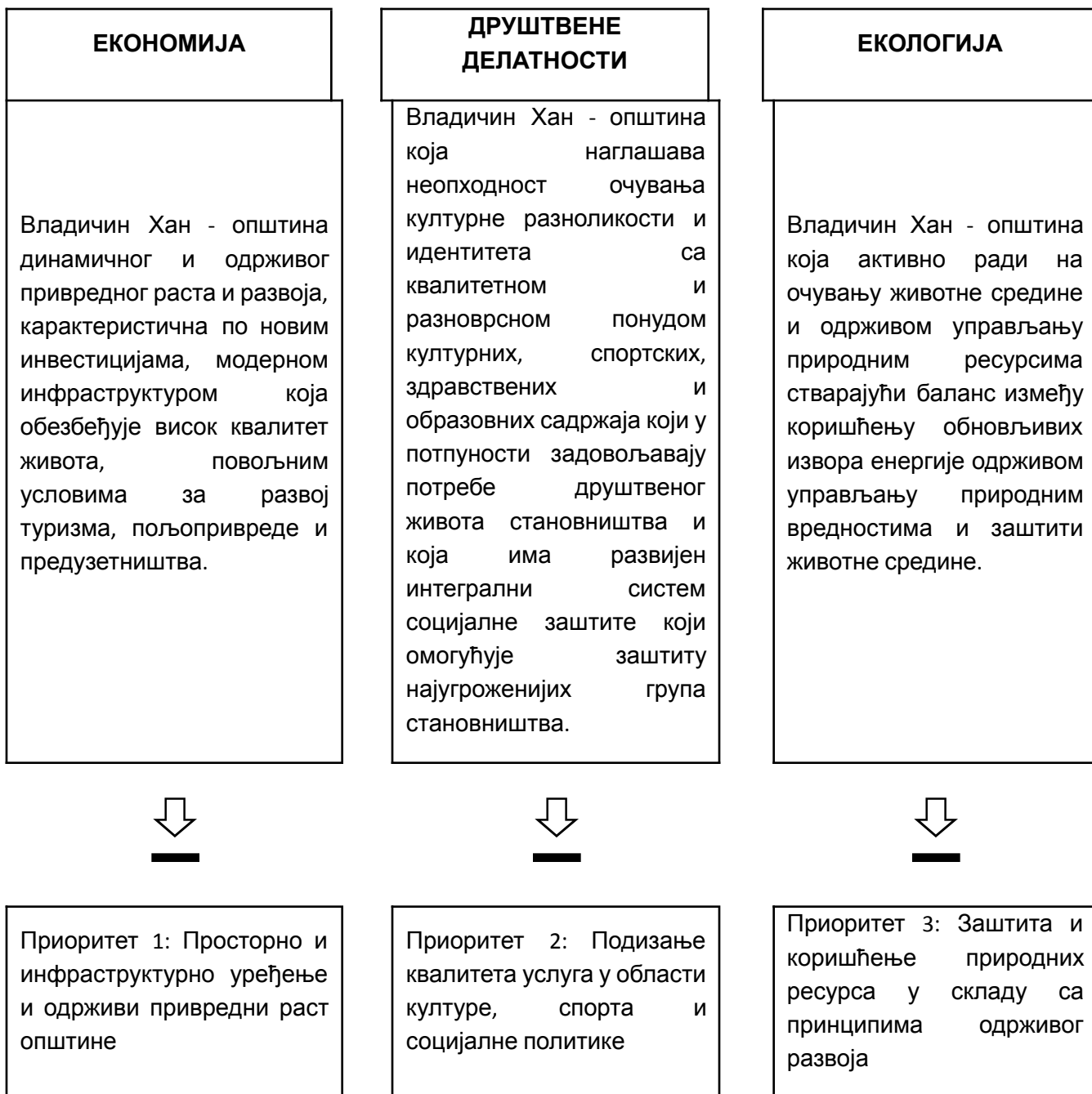
- канализације, септичких јама, објеката за пречишћавање отпадних вода.
- Нерационална употреба природних ресурса, поготово пољопривредног земљишта и вода.
- Непланска сеча шума која отвара пут ерозији.
- Санитарна угроженост најважнијих водоизворишта на планском подручју за време ремонта Власинских хидроелектрана ("Врла" I – IV)
- Даља девастација простора као последица неизграђености комуналних система у руралним областима општине.

VII ДЕФИНИСАЊЕ ПЛАНА

На основу приказа тренутног стања по 3 основна елемента одрживог развоја (1. економски развој, 2. становништво, образовање, квалитет живота и 3. заштита животне средине), као и спроведених анализа, у наставку се дефинише План развоја са својим основним параметрима.

Изјава о визији одрживог развоја

Владичин Хан 2026 године - Општина са повољнијом пословном климом за инвестирање, развијенијим сектором малих и средњих предузећа, значајно унапређенијим квалитетом живота грађана/ки и заштићенијом животном средином

Дефинисање приоритета, стратешких циљева и програма

Приоритет 1: Просторно и инфраструктурно уређење и одрживи привредни раст општине

Приоритет се односи на економски развој и развој инфраструктуре и обухвата следеће стратешке циљеве, а у оквиру циљева програме:

Стратешки циљ 1.1: Повећање износа инвестиција по глави становника/ца за 20% до 2026.

Програм 1.1.1: Успостављање повољнијег пословног окружења

Програм 1.1.2: Промотивне активности у циљу привлачења инвестиција

Програм 1.1.3: Подизање капацитета постојећих МСП и предузетника и предузетница

Стратешки циљ 1.2: Повећана запосленост за 5% до 2026.године

Програм 1.2.1: Подршка оснивању нових привредних субјеката

Стратешки циљ 1.3: Унапређење капацитета за развој туризма и увођење нових садржаја и активности до 2026.године

Програм 1.3.1: Валоризација туристичких дестинација и изградња туристичке инфраструктуре

Програм 1.3.2: Уређење постојећих туристичких локалитета и унапређење постојећих и увођење нових туристичких и културних активности

Стратешки циљ 1.4: Повећани приходи пољопривредних газдинстава за 30% до 2026.године кроз интензивирање коришћења постојећих ресурса

Програм 1.4.1: Унапређење и модернизација пољопривредне производње

Програм 1.4.2: Стимулисање прераде пољопривредних производа

Стратешки циљ 1.5.: Унапређена физичка инфраструктура до 2026.године

Програм 1.5.1: Израда планско-техничке документације за развој инфраструктуре (детаљни урбанистички планови, студије изводљивости, техничка документација)

Програм 1.5.2: Рехабилитација постојеће путне мреже и изградња нове

Програм 1.5.3: Реконструкција постојеће и изградња нове канализационе и водоводне мреже

Програм 1.5.4: Побољшање електро и телекомуникационе инфраструктуре

Програм 1.5.5: Унапређење пољопривредне инфраструктуре (атарски путеви, системи за наводњавање)

Стратешки циљ 1.6: Плански уређен простор општине

Програм 1.6.1: Санација клизишта

Програм 1.6.2: Реконструкција објеката у циљу побољшања енергетске ефикасности

Приоритет 2: Подизање квалитета услуга у области културе, спорта и социјалне политике

Приоритет се односи на становништво, образовање и квалитет живота и обухвата следеће аспекте социјалне политике: образовање, здравство, културу, спорт и социјалне услуге. У оквиру њега су утврђени следећи стратешки циљеви, унутар којих су дефинисани програми:

Стратешки циљ 2.1: Побољшани услови у школама и образовање усклађено са потребама привреде и захтевима одрживог развоја до 2026.године

Програм 2.1.1: Опремање основних и средњих школа

Програм 2.1.2: Унапређење програма образовања у основним и средњим школама

Стратешки циљ 2.2: Подигнут квалитет и доступност услуга у здравству и унапређени капацитети за бригу о старима и др. осетљивим групама тако да се број задовољних корисника/ца повећава сваке године за 5%

Програм 2.2.1: Унапређење здравствених услуга

Програм 2.2.2: Унапређење бриге о старима, женама, Ромима и другим осетљивим групама

Стратешки циљ 2.3: Повећано учешће маргинализованих група у свим сегментима друштвених активности за 10% до 2026.године

Програм 2.3.1: Подршка женама, особама са инвалидитетом и др.осетљивим групама

Програм 2.3.2: Побољшање положаја социјално угрожених група грађана/ки за интеграцију у друштво кроз сталне обуке и размене знања и искустава из области здравства, образовања, културе и незапослености

Програм 2.3.3: Унапређење система социјалних услуга

Стратешки циљ 2.4: Повећан број грађана/ки који користе услуге институција културе за 30% до 2026.године

Програм 2.4.1: Развој нових културних садржаја

Стратешки циљ 2.5: Повећан број грађана/ки који користе спортске објекте за 30% до 2026.године

Програм 2.5.1: Инфраструктурно опремање спортских објеката

Приоритет 3: Заштита и коришћење природних ресурса у складу са принципима одрживог развоја

Приоритет се односи на заштиту и унапређење животне средине и обухвата следеће циљеве, у оквиру којих су дефинисани програми.

Стратешки циљ 3.1: Успостављен систем за управљање отпадом на целој територији општине до 2026.године

Програм 3.1.1: Управљање отпадом

Програм 3.1.2: Санација и рекултивација постојећих депонија

Стратешки циљ 3.2: Подигнут квалитет површинских вода до 2026.године

Програм 3.2.1: Заштита и регулација водотокова

Програм 3.2.2: Мониторинг земље, воде и ваздуха

Програм 3.2.3: Заштита природних добара на територији општине (планина Кукавица, Грделичка клисура и Јовачка језера) и њихово претварање у заштићене области од националног и регионалног значаја

Стратешки циљ 3.3: Повећати коришћење обновљивих извора енергије за 20% до 2026.године

Програм 3.3.1: Коришћење постојеће био-масе из шумарства и пољопривреде

VIII АКЦИОНИ ПЛАН

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
1. ПРИОРИТЕТ: ПРОСТОРНО И ИНФРАСТРУКТУРНО УРЕЂЕЊЕ И ОДРЖИВИ ПРИВРЕДНИ РАСТ ОПШТИНЕ					
1.1. Стратешки циљ: Повећање износа инвестиција по глави становника/ца за 20% до 2026.					Степен важности циља Висока
1.1.1. Програм: Успостављање повољног пословног окружења					
1.1.1.1	Развој и инфраструктурно опремање индустријске зоне - Владичин Хан	Министарство привреде Републике Србије	2019-2026.	800.000.000,00 Донација ЕУ Донација централне владе Кредит Општински буџет	Постоји пројекат
1.1.1.2	Гасификација општине Владичин Хан	Општина Владичин Хан	2019-2026.	100.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
1.1.2. Програм: Промотивне активности у циљу привлачења инвестиција					
1.1.2.1	Израда посебних каталога за промоцију индустрије, пољопривреде и туризма	Министарство привреде Републике Србије	2019-2021.	1.000.000,00 Општина Владичин Хан 50% Донатори 50%	Пројектна идеја
1.1.3. Програм : Подизање капацитета постојећих МСП и предузетника и предузетница					
1.1.3.1	Развој Јавно приватног партнерства	Пословна удружења	2019-2026.	Општина из редовне делатности	Пројектна идеја
1.2. Стратешки циљ: Повећана запосленост за 5% до 2026.године					Степен важности циља Висок

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
1.2.1 Програм: Подршка оснивању нових привредних субјеката					
1.2.1.1	Успостављање подршке за нове привредне субјекте са потенцијалом раста и развоја – субвенционисање комуналних услуга и пружање пословних услуга	Удружење предузетника	2019-2026.	10.000.000,00 (2.000.000 годишње) Општина Владичин Хан	Постоји пројекат
1.2.1.2	Развој омладинског предузетништва и Волонтерског сервис центара	Канцеларија за младе / омладински клуб	2019-2026.	500.000,00 Општина Владичин Хан 20% Донатори 80%	Пројектна идеја
1.2.1.3	Подстицај само-запошљавању -START-up	НСЗ	2019-2026.	5.000.000,00, Општина Владичин Хан НСЗ	Пројектна идеја
1.2.1.4	Додела субвенција за отварање нових радних места	НСЗ	2019-2026.	10.000.000,00 Општина Владичин Хан, НСЗ	Пројектна идеја
1.2.1.5	Изградња пратећих инфраструктурних објеката на коридору 10 (мотели/продајни објекти/бензинске и плинске пумпе)	Инвеститор (Јавно-приватн о партнерство)	2019-2026.	2.000.000.000 Донатори 100%	Пројектна Идеја
1.3 Стратешки циљ: Унапређење капацитета за развој туризма и увођење нових садржаја и активности до 2026.године					Степен важности циља Висок
1.3.1 Програм: Валоризација туристичких дестинација и изградња туристичке инфраструктуре					
1.3.1.1	Обележавање граница заштићеног природног добра „Јовачка језера“	Центар за културне делатности, туризам и	2020-2021	2.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
		библиотекарство			
1.3.1.2	Израда пројектно -техничке документације за прилазне саобраћајнице са пешачким стазама на подручју заштићеног природног добра „Јовачка језера“	Центар за културне делатности, туризам и библиотекарство	2020	2.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
1.3.1.3	Чишћење обала и изградња прилазних саобраћајница према плану детаљне регулације Јовачких језера (Црквено, Живково, Русимово, Жилевје) и према пројекту за изградњу прилазних саобраћајница са пешачким стазама на подручју заштићеног природног добра „Јовачка језера“	Центар за културне делатности, туризам и библиотекарство	2020-2022	80.000.000,00 Општина Владичин Хан. Министарство трговине, туризма и телекомуникација, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Донатори	Готов пројекат
1.3.1.4	Уређење и промоција спомен парка "Кула" у Владичином Хану	Инвеститор Јавно-приватно партнерство)	2020-2022	50.000.000,00 Донатори 100%	Пројектна идеја
1.3.1.5	Уређење и промоција парка "Врла" у Владичином Хану	Општина Владичин Хан	2019-2026.	30.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
1.3.1.6	Израда визиторског центра на подручју заштићеног природног добра Јовачка језера	Центар за културне делатности, туризам и библиотекарство ОЦД	2019-2026.	5.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
1.3.1.7	Успостављање система управљања заштићеним природним подручјем Јовачка језера	Центар за културне делатности, туризам и библиотекарство ОЦД	2019-2026.	3.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
1.3.1.8	Промоција природних, историјских и културних локација	Центар за културне делатности, туризам и библиотекарство ОЦД	2019-2026.	2.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
1.3.2 Програм: Уређење постојећих туристичких локалитета и унапређење постојећих и увођење нових туристичких и културних активности					
1.3.2.1	Израда туристичке сигнализације – постављање у сврху развоја транзитног, манифестационог, спортско-рекреативног и излетничког туризма	Центар за културне делатности, туризам и библиотекарство	2020-2021	2.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
1.3.2.2	Набавка монтажне позорнице, система расвете и звучне технике	Центар за културне делатности, туризам и библиотекарство	2019-2020	3.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
1.3.2.3	Унапређење рада библиотеке пресељењем у просторије Центра за културне делатности, туризам и библиотекарство, адаптацијом истог, оснивањем одељења за одрасле, децу и стручног одељења са читаоницом, интернет читаоницом и завичајном збирком	Центар за културне делатности, туризам и библиотекарство	2020-2022	2.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
1.4 Стратешки циљ: Повећани приходи пољопривредних газдинстава за 30% до 2026.године кроз интензивирање коришћења постојећих ресурса					Степен важности циља Висок
1.4.1 Програм: Унапређење и модернизација пољопривредне производње					
1.4.1.1	Субвенција за набавку стеоних јуница познатог порекла високе генетске репродуктивности	Општина Владичин Хан	2019-2026	10.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарство пољопривреде	Пројектна идеја
1.4.1.2	Субвенција за набавку телади за тов и формирање мини фарми за тов јунади	Општина Владичин Хан	2019-2026	8.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
				Министарство пољопривреде	
1.4.1.3	Субвенција за набавку сертификованог садног материјала и унапређење расадничке производње	Општина Владичин Хан	2019-2026	6.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарство пољопривреде	Пројектна идеја
1.4.1.4	Унапређење органске производње	Општина Владичин Хан Компанија НЕКТАР	2019-2026	5.000.000,00 Општина Владичин Хан НЕКТАР Владичин Хан	Пројектна идеја
1.4.1.5	Обука и едукација сеоског становништва по питању унапређења пољопривредне производње (обука у селима)	Општина Владичин Хан	2019-2026	2.000.000,00 Општина Владичин Хан ПСС Врање	Пројектна идеја
1.4.2 Програм: Стимулисање прераде пољопривредних производа					
1.4.2.1	Привлачење инвестиција и подстицање изградње хладњача и других капацитета за прераду и паковање готових пољопривредних производа	Општина Владичин Хан	2019-2026	3.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
1.4.2.2	Изградња, адаптација и набавка опреме за проширење постојећих објеката за смештај и узгој стоке	Општина Владичин Хан	2019-2026	3.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
1.4.2.3	Субвенционисање набавке стакленика и пластеника и улагање у пластеничку производњу	Општина Владичин Хан	2019-2026	3.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
1.4.2.4	Подстицање сертификације и стандардизације обрађених производа	Општина Владичин Хан	2019-2026	2.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
1.4.2.5	Истраживање женских ресурса за агро – бизнис кроз израду погона за израду лековитог биља	Општина Владичин Хан	2019-2026	2.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
1.5 Стратешки циљ: Унапређена физичка инфраструктура до 2026.године					Степен важности циља Висок
1.5.1 Програм: Израда планско-техничке документације за развој инфраструктуре (детаљни урбанистички планови, студије изводљивости, техничка документација)					
1.5.1.1	Израда пројектно техничке документације за санацију клизишта	Општина Владичин Хан	2019-2021	3.500.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
1.5.1.2	Израда пројектно техничке документације за водоснабдевање	ЈП Водовод и канализација	2019-2026	7.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
1.5.2 Програм: Рехабилитација постојеће путне мреже и изградња нове					
1.5.2.1	Реконструкција и модернизација градских саобраћајница (ул. Р.Павловића,Пролетерска, Немањина,Београдска,И.Милутиновића, Карађорђева,Ј.Гагарина,В.Влаховића,Б.Станковића, А.Аксентијевића...у дужини од 30 километара	Општина Владичин Хан	2019-2026.	270.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Готов пројекат
1.5.2.2	Реконструкција и модернизација општинских путева у свим МЗ.....у дужини од 30 километара	Општина Владичин Хан	2019-2026.	300.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
				Министарства и Донатори	
1.5.2.3	Реконструкција и одржавање пута у МЗ Љутежу дужини од 6 километара	Општина Владичин Хан	2019-2026.	78.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Готов пројекат
1.5.2.4	Реконструкција и одржавање пута у МЗ Мртваца у дужини од 2,5 километара	Општина Владичин Хан	2019-2026.	32.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Готов пројекат
1.5.2.5	Реконструкција и одржавање пута у МЗ Грамађе у дужини од 0,6 километара	Општина Владичин Хан	2019-2026.	8.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Готов пројекат
1.5.2.6	Реконструкција и одржавање пута у МЗ Декутинце у дужини од 0,3 километара	Општина Владичин Хан	2019-2026	4.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Готов пројекат
1.5.2.7	Реконструкција и одржавање пута у МЗ Прекодолце у дужини од 0,2 километара	Општина Владичин Хан	2019-2026	5.500.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Готов пројекат
1.5.2.8	Реконструкција и одржавање пута у МЗ Репинце у дужини од 0,3 километара	Општина Владичин Хан	2019-2026	7.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Готов пројекат

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
1.5.2.9	Реконструкција и одржавање пута у МЗ Доње Јабуково у дужини од 0,3 километара	Општина Владичин Хан	2019-2026	3.500.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Готов пројекат
1.5.2.10	Реконструкција и одржавање путних праваца у МЗ Стубал у дужини од 3,5 километара	Општина Владичин Хан	2019-2026	59.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Готов пројекат
1.5.2.11	Изградња моста у МЗ Кацапун	Општина Владичин Хан	2019-2026	10.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства	Готов пројекат
1.5.2.12	Изградња пешачког моста у Владичином Хану	Општина Владичин Хан	2019-2026	30.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства	Готов пројекат
1.5.2.13	Истраживање карактеристика паркирања са предлогом мера и израда пројекта техничког регулisaња саобраћаја за оне улице које би ушле у систем наплате паркирања.	Општина Владичин Хан ЈП за комунално уређење	2019-2026	3.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
1.5.3 Програм: Реконструкција постојеће и изградња нове канализационе и водоводне мреже					
1.5.3.1	Регулisaње водоснабдевање у општини изградњом водозахвата на Јелашничкој реци	ЈП Водовод и канализација	2019-2026	500.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Локациски услови и идејни пројекат.

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
1.5.3.2	Замена дела старе водоводне мреже у Владичином Хану у улици Светосавској и цевовода од Фабрике воде до Робне куће у Владичином Хану и реконструкција секундарних водова у Владичином Хану	ЈП Водовод и канализација	2019-2026.	150.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Готов пројекат
1.5.3.3	Изградња водоводне мреже МЗ Врбово , Козница, Кацапун	ЈП Водовод и канализација	2019-2026.	90.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Готов пројекат
1.5.3.4	Реконструкција примарног цевовода од чворишта испред индустријске зоне у Сувој Морави до црпне станице у Прибоју	ЈП Водовод и канализација	2019-2026	74.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Готов пројекат
1.5.3.5	Повећање капацитета изворишта ЦС Лепеница и замена потисног цевовода од ЦС Лепеница до моста у Владичином Хану изграђеног од азбестних цеви- магистрални пројекат	ЈП Водовод и канализација	2019-2026.	100.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
1.5.3.6	Изградња резервоара 1000 м³ код фабрике воде у Полому	ЈП Водовод и канализација	2019-2026.	16.798.200,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
1.5.3.7	Изградња пратећег система-цевовода за ППОВ у дужини од 35км, на територији општине Владичин Хан	ЈП Водовод и канализација	2019-2026.	55.994.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Готов пројекат

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
1.5.3.8	Изградња фекалне канализационе мреже у МЗ Врбово, Прибој и Лепеница	ЈП Водовод и канализација	2019-2026.	96.309.680,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
1.5.3.9	Изградња постројења за пречишћавање отпадних вода са територије општине Владичин Хан и Сурдулица	Општина Владичин Хан	2019-2026.	1.200.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Издавање грађевинске дозволе у току(у надлежности Министарства), Израђена техничка документација
1.5.3.10	Уређење и проширење ромских гробаља у Прекодолцу, Лепеници и Владичином Хану	ЈП за комунално уређење Владичин Хан Удружење рома интелектуалаца	2019 - 2024	10.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
1.5.4 Програм: Побољшање електро и телекомуникационе инфраструктуре					
1.5.4.1	Увођење уличног осветљења од Владичиног Хана до Лепенице и замена постојећих живиних сијалица у Владичином Хану и 17 месних заједница на којима је изграђена улична расвета	ЈП за комунално уређење Владичин Хан	2019-2026.	40.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
1.5.4.2	Јавно осветљење локалних сеоских путева, Козница, Џеп, Момин Камен, Кржинце	ЈП за комунално уређење Владичин Хан	2019-2026.	10.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
1.5.5 Програм: Унапређење пољопривредне инфраструктуре (атарски путеви, системи за наводњавање)					
1.5.5.1	Уређење атарских путева у дужини од 150 километара	Општина Владичин Хан	2019-2026.	50.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
1.6 Стратешки циљ: Плански уређен простор општине					Степен важности циља Висок
1.6.1 Програм: Санација клизишта					
1.6.1.1	Санација клизишта у насељу Кула	Општина Владичин Хан	2019-2026.	60.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Израђена студија геотехничких услова санације клизишта
1.6.1.2	Санација клизишта у насељу Пољана (ул.Ј.Гагарина и Карађорђева)	Општина Владичин Хан	2019-2026.	60.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	У току издавање грађевинске дозволе
1.6.1.3	Санација клизишта у насељу Пољана(Дулански поток)	Општина Владичин Хан	2019-2026.	60.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Готов пројекат
1.6.1.4	Санација клизишта у насељу Пољана (средњи део насеља Пољана)	Општина Владичин Хан	2019-2026.	60.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и	У току израда тех.документације

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
				Донатори	
1.6.2 Програм: Реконструкција објеката у циљу побољшања енергетске ефикасности					
1.6.2.1	Реконструкција општинске зграде у циљу побољшања енергетске ефикасности	Општина Владичин Хан	2019-2026.	20.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Издата грађевинска дозвола
1.6.2.2	Реконструкција зграде МЗ Прекодолце	Општина Владичин Хан	2019-2026.	5.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Издата грађевинска дозвола
1.6.2.3	Реконструкција зграде МЗ Стубал	Општина Владичин Хан	2019-2026.	5.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Издата грађевинска дозвола
1.6.2.4	Реконструкција зграде МЗ Калиманце	Општина Владичин Хан	2019-2026.	5.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Израда тех.документације у току
1.6.2.5	Реконструкција зграде МЗ Грамађе	Општина Владичин Хан	2019-2026.	5.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Издата грађевинска дозвола

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
2 . ПРИОРИТЕТ: ПОДИЗАЊЕ КВАЛИТЕТА УСЛУГА У ОБЛАСТИ КУЛТУРЕ, СПОРТА И СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ					

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
2.1 Стратешки циљ : Побољшани услови у школама и образовање усклађено са потребама привреде и захтевима одрживог развоја до 2026.године					Степен важности циља Висок
2.1.1 Програм Опремање основних и средњих школа					
2.1.1.1	Завршетак изградње треће фазе ОШ „Свети Сава“	ОШ „Свети Сава“	2019-2026.	15.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројекат у изради
2.1.1.2	Реконструкција централног грејања и прелазак на пелет или топлотне пумпе у ОШ „Свети Сава“	ОШ „Свети Сава“	2019-2026.	15.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројекат у изради
2.1.1.3	Енергетски ефикасна школа: Замена столарије уградњом ПВЦ на целој школи, реконструкција крова у матичној школи и климатизација школе и подручних школа	ОШ „Свети Сава“	2019-2026.	51.090.000,00 Општина Владичин Хан и Донатори	Пројекат у изради
2.1.1.4	Набавка путничког – теретног возила за потребе ОШ „Свети Сава“ (превоз до подручних одељења, превоз ученика на такмичења)	ОШ „Свети Сава“	2019-2020.	1.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
2.1.1.5	Набавка школског намештаја и опреме у матичној и подручним школама ОШ „Свети Сава“	ОШ „Свети Сава“	2019-2026.	2.000.000,00 Општина Владичин Хан и Донатори	Пројектна идеја
2.1.1.6	Уређење дворишта и школских ограда у ПО Житорађе и ПО Полом	ОШ „Свети Сава“	2019-2026.	3.500.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
2.1.1.7	Сређивање фасаде на објекту школске зграде ОШ "Војвода Радомир Путник"	ОШ "Војвода Радомир Путник"	2019-2020.	2.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
2.1.1.8	Замена столарије уградњом ПВЦ на објекту кухиње са трпезаријом, на делу објекта зграде где се налази информатички кабинет, као и на објекту где се налази инпровизована фискултурна сала ОШ "Војвода Радомир Путник"	ОШ "Војвода Радомир Путник"	2019-2021.	1.500.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
2.1.1.9	Реконструкција крова на згради информатичког кабинета и наставничке канцеларије са лимарским радовима ОШ "Војвода Радомир Путник"	ОШ "Војвода Радомир Путник"	2019-2021.	2.500.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
2.1.1.10	Изградња фискултурне сале у ОШ "Војвода Радомир Путник"	ОШ "Војвода Радомир Путник"	2019-2026.	30.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Готов пројекат
2.1.1.11	Сређивање фасаде на објекту школске зграде у издвојеном одељењу у Мањаку	ОШ "Војвода Радомир Путник"	2019-2023.	2.500.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.1.1.12	Санација школског дворишта у издвојеном одељењу у Мањак (асфалтирање и ограђивање)	ОШ "Војвода Радомир Путник"	2019-2023.	3.000.000,00 Општина Владичин Хан	Готов пројекат
2.1.1.13	Реконструкција подручних одељења према плану прилива ученика у ОШ "Војвода Радомир Путник"	ОШ "Војвода Радомир Путник"	2019-2023.	4.500.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.1.1.14	Санација и модернизација подручних одељења О.Ш. "Вук Караџић". Климатизација школских просторија у централној школи и ПО. Санација зидова фасаде у ПО Лепеница.	ОШ „Вук Караџић“	2019-2026.	9.500.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
	Замена котлова за централно грејање у централној школи				
2.1.1.15	Набавка школског аутобуса за ОШ „Вук Караџић“	ОШ „Вук Караџић“	2019-2024.	4.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.1.1.16	Реконструкција грејања и котларнице са заменом котлова за грејање - централна школа ОШ „Бранко Радичевић“	ОШ „Бранко Радичевић“	2019-2024.	12.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.1.1.17	Замена водоводне инсталације (довод до зграде и у згради) – нова водоводна инсталација у централној школи „Б.Радичевић“.	ОШ „Бранко Радичевић“	2019-2024.	4.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.1.1.18	Замена врата на свим просторијама (приоритет учионице и кабинети) у централној згради ОШ „Б.Радичевић“.	ОШ „Бранко Радичевић“	2019-2024.	650.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
2.1.1.19	Уређење дворишта: асфалтирање и једним делом бетонирање школског дворишта и свих површина око школе и улаза у школу у ОШ „Бранко Радичевић“	ОШ „Бранко Радичевић“	2019-2026.	6.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
2.1.1.20	Енергетска ефикасност: Реконструкција централне школе ОШ „Бранко Радичевић“ : – изолација фасаде и крова зграде. – замена столарије и реконструкција крова у трпезарији. – климатизација канцеларија.	ОШ „Бранко Радичевић“	2019-2026.	15.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.1.1.21	Реконструкција у подручним одељењима (ПО): - Изградња водоводне и поправка ел.инстал. – ПО Куново. - Замена прозора и столарије – ПО С. Морава.	ОШ „Бранко Радичевић“	2019-2026.	2.200.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
2.1.1.22	Реконструкција котларнице са заменом котлова у Техничкој школи и гимназији	Техничка школа и Гимназија	2019-2026.	10.000.000,00 Општина Владичин Хан 20% Министарства и Донатори 80%	Пројектна идеја
2.1.1.23	Уређење дворишта у средње школским установама у општини Владичин Хан	Средње школе	2019-2026.	2.500.000,00 Општина Владичин Хан 20% Министарства и Донатори 80%	Пројектна идеја
2.1.1.24	Реконструкција и санација учионица , водоводне и канализационе мреже у средње школским установама у општини Владичин Хан	Средње школе	2019-2026.	10.000.000,00 Општина Владичин Хан 20% Министарства и Донатори 80%	Пројектна идеја
2.1.1.25	Набавка школског намештаја и опреме у средњим школама	Средње школе	2019-2026.	2.000.000,00 Општина Владичин Хан 20% Министарства и	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
				Донатори 80%	
2.1.1.26	Набавка опреме за смер техничар за роботiku и електротехничар за електронику на возилу	Техничка школа	2019-2026.	5.400.000,00 Општина Владичин Хан 20% Министарства и Донатори 80%	Пројектна идеја
2.1.1.27	Изградња ученичког дома при Техничкој школи	Техничка школа	2019-2026.	80.000.000,00 Општина Владичин Хан 20% Министарства и Донатори 80%	Пројектна идеја
2.1.2 Програм: Унапређење програма образовања у основним и средњим школама					
2.1.2.1	Успостављање континуиране сарадње између образовања, привреде и локалне самоуправе	Основне и средње школе	2019-2026.	5.000.000,00 Општина Владичин Хан Донатори	Пројектна идеја
2.1.2.2	Уређење кабинета за стране језике и опремање постојећих кабинета новом опремом и дидактичким средствима	Школе	2019-2026.	4.664.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.1.2.3	Опремање дејег вртића "Пчелица" дидактичким средствима	Вртић	2019-2026.	2.664.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.1.2.4	Стручна усавршавања просветних радника/ца	Основне и средње школе	2019-2026.	6.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.1.2.5	Образовна инклузија маргинализованих друштвених група: Роми, особе са инвалидитетом и др.	Основне и средње школе, ОЦД	2019-2026.	3.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
				Донатори	
2.1.2.6	Набавка школског намештаја и опреме у свим школама	Основне и средње школе	2019-2026.	8.350.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.2 Стратешки циљ: Подигнут квалитет и доступност услуга у здравству и унапређени капацитети за бригу о старима и др.осетљивим групама тако да се број задовољних корисника/ца повећава сваке године за 5%					Степен важности циља Висок
2.2.1 Програм: Унапређење здравствених услуга					
2.2.1.1	Набавка опреме за Дом здравља	Дом здравља	2019-2026.	5.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарство здравља Донатори	Пројектна идеја
2.2.1.2	Едукација и подизање свести грађана/ки о значају препознавања ризика по здравље, о значају здравих стилова живота, као и потреби очувања и редовне контроле здравља	Дом здравља и ОЦД	2019-2026.	1.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарство	Пројектна идеја
2.2.1.3	Реконструкција објекта дома здравља и амбуланти у МЗ	Дом здравља	2019-2026.	20.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.2.2 Програм: Унапређење бриге о старима, женама, Ромима и другим осетљивим групама					
2.2.2.1	Унапређење постојећих и успостављање нових услуга, као и већа приступачност услуга здравствене и социјалне заштите особама које припадају маргинализованим друштвеним групама: стара и инвалидна лица	Центар за социјални рад Владичин Хан, Дом здравља Владичин Хан	2019-2026.	8.000.000.00 Општина Владичин Хан Министарство или донатор	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
	која живе у удаљеним и неприступачним селима				
2.2.2.2	Израда социјалне карте ромске заједнице уз дефинисање социјалних потреба ромских заједница	Центар за социјални рад Владичин Хан и ОЦД	2019-2026.	1.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
2.2.2.3	Подизање нивоа свести јавности о правима, партиципацији, дискриминацији и насиљу над женама, децом и другим припадницима рањивих група	Центар за социјални рад, Комисија за равноправност полова и ОЦД	2019-2026.	1.000.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
2.3 Стратешки циљ :Повећано учешће маргинализованих група у свим сегментима друштвених активности за 10% до 2026.године					Степен важности циља Висок
2.3.1 Програм: Подршка женама, особама са инвалидитетом и др.осетљивим групама					
2.3.1.1	Подизање капацитета и унапређење рада организација које се баве особама са инвалидитетом, националним мањинама и родним питањима	Центар за социјални рад, Комисија за равноправност полова и ОЦД	2019-2026.	2.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарство или донатор	<u>Пројектна идеја</u>
2.3.1.2	Подршка развоју услуга унутар локалне заједнице намењена деци са сметњама у развоју и њиховим родитељима	Центар за социјални рад И ОЦД	2019-2026.	4.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	<u>Пројектна идеја</u>

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
2.3.1.3	Изградња простора прихватне станице за напуштене, занемарене особе и жртве насиља	Општина, Центар за социјални рад, Полиција, Здравство, Судство	2019-2026.	10.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	<u>Пројектна идеја</u>
2.3.2 Програм: Побољшање положаја социјално угрожених група грађана/ки за интеграцију у друштво кроз сталне обуке и размене знања и искустава из области здравства, образовања, културе и незапослености					
2.3.2.1	Организовање обука за преквалификацију и доквалификацију жена из вишеструко дискриминисаних група.	Национална служба за запошљавање	2019-2026.	3.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.3.2.2	Подршка школовању социјално угрожене деце	Центар за социјални рад	2019-2026.	3.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.3.2.3	Обуке за Ромкиње како би лакше учествовале у програмима запошљавања	Национална служба за запошљавање	2019-2026.	3.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.3.2.4	Повећање запошљивости особа које припадају теже запошљивим категоријама: Роми, особе са инвалидитетом, особе са нижим степеном образовања, жене у руралним подручјима, лица преко 50 година старости и др. кроз програме обука, преквалификација и доквалификације, самозапошљавање и сл.	Национална служба за запошљавање	2019-2026.	3.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
2.3.3 Програм: Унапређење система социјалних услуга					
2.3.3.1	Адаптација простора Црвеног Крста и набавка теренског возила	Црвени крст	2019-2026.	2.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.3.3.2	Подизање капацитета установа и организација које се баве пружањем услуга здравствене и социјалне заштите: набавка опреме, адаптација објеката, усавршавање кадрова и сл.	Дома здравља Владичин Хан, Центар за сцоијални рад	2019-2026.	3.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.3.3.3.	Израда локалних акционих планова за роме	Општина Владичин Хан Удруђење рома интелектуалац а Координатор за ромска питања	2020	1.000.000.00 Општина Владичин Хан	У припреми
2.4 Стратешки циљ: Стратешки циљ 2.4.: Повећан број грађана/ки који користе услуге институција културе за 30% до 2026.године					Степен важности циља Висок
2.4.1 Програм: Развој нових културних садржаја					
2.4.1.1	Неговање културе, традиције и обичаја Рома	Ромске НВО	2019-2026.	300,000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
2.4.1.2	Дигитализација књига	Центар за културне делатности, туризам и библиотекарство	2019-2026.	700.000,00 Општина Владичин Хан Министарство и донатори	Пројектна идеја
2.4.1.3	Подршка формирању и развоју библиотечких услуга за стара и немоћна лица, као и кориснике у удаљеним подручјима општине кроз Формирање покретног књижног фонда	Центар за културне делатности, туризам и библиотекарство	2019-2026.	900.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
2.4.1.4	Подршка оснивању градског хора	Центар за културне делатности, туризам и библиотекарство	2019-2024.	750.000,00 Општина Владичин Хан Министарство и донатори	Постоји пројекат
2.4.1.5	Подршка оснивању школе балета	Центар за културне делатности, туризам и библиотекарство	2019-2024.	600.000,00 Општина Владичин Хан	Пројектна идеја
2.5 Стратешки циљ: Повећан број грађана/ки који користе спортске објекте за 30% до 2026.године					Степен важности циља Висок
2.5.1 Програм: Инфраструктурно опремање спортских објеката					
2.5.1.1	Реконструкција терена за мали фудбал и кошарку на СЦ "Куњак"	СЦ "Куњак"	2019-2026.	3.000.000,00	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
				Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	
2.5.1.2	Изградња и опремање фискултурних сала	Вртић, основне и средње школе	2019-2026.	10.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.5.1.3	Асфалтирање спортских терена у основним и средњим школама	Основне и средње школе	2019-2026.	5.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.5.1.4	Реконструкција, проширење капацитета и техничко одржавање базена на СЦ "Куњак"	СЦ "Куњак"	2019-2026.	20.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
2.5.1.5	Покривање тениских терена на СЦ "Куњак"	СЦ "Куњак"	2019-2026.	10.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
3. ПРИОРИТЕТ: ЗАШТИТА И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА У СКЛАДУ СА ПРИНЦИПИМА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА					
3.1. Стратешки циљ: Успостављен систем за управљање отпадом на целој територији општине до 2026.године					Степен важности циља Висок
3.1.1 Програм: Управљање отпадом					
3.1.1.1	Промоција примарне селекције отпада и изградња зелених острва у Општини Владичин Хан	Универзитет у Београду, Рударско-геолошки факултет, Центар за заштиту животне средине, НВО	2019-2021.	5.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарство животне средине	Пројектна идеја
3.1.2 Програм: Санација и рекултивација постојећих депонија					
3.1.2.1	Уклањање дивљих депонија уз ангажовање радно способних социјално угрожених становника	Центар за социјални рад, Национална служба за запошљавање	2019-2026.	3.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја
3.2 Стратешки циљ: Подигнут квалитет површинских вода до 2026.године					Степен важности циља Висок
3.2.1 Програм: Заштита и регулација водотокова					
3.2.1.1	Уређење и изградња водотокова реке Јужне Мораве, Џепске реке, Јелашничке реке, Декутинске реке, Лепеначке реке, Калиманске, Сувоморавске реке, Репинске	Општина Владичин Хан	2019-2026.	150.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и	Постоји пројекат

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
	реке, Јовачке реке, Дуланског потока, Прибојске бујице, Циганског потока, Бујичног слива Кула и Летовишке Реке.			Донатори	
3.2.2 Програм: Мониторинг земље, воде и ваздуха					
3.2.2.1	1. Мониторинг квалитета животне средине: Развој система за мониторинг ваздуха у општини Владичин Хан 2. Мониторинг отпадних вода спроводи ЈП Водовод у складу са Законом 3. Мониторинг земљишта спроводи се у складу са годишњим Програмом за заштиту и унапређење животне средине у општини Влад.Хан	Министарство заштите животне средине Општинска управа Владичин Хан	2020-2022.	12.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Мониторинг дефинисан законом о заштити животне средине
3.2.3 Програм: Заштита природних добара на територији општине (планина Кукавица, Грделичка клисура и Јовачка језера) и њихово претварање у заштићене области од националног и регионалног значаја					
3.2.3.1	Реализација Плана и програма заштите заштићених природних добара на територији општине	ЈП Србијашуме ЈП Центар за културне делатности туризам и библиотекарство Владичин Хан	2019-2023	10.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Реализација у складу са Студијама заштите и Планом управљања
3.2.3.2	Унапређење људских и материјалних ресурса надлежних институција и организација за управљање ризицима и ванредним ситуацијама, и бољу припремљеност за	МУП РС Јавна предузећа Општина Владичин Хан	2019-2023	80.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и	Пројектна идеја

Број	Пројекат/активност	Партнери	Време (период)	Износ и извор финансирања (РСД)	Статус пројекта
	интервенције у случају природних катастрофа и катастрофа изазваних људским фактором: пожари, поплаве, земљотреси, технички и технолошки инциденти и сл.)	ОЦД		Донатори	
3.3 Стратешки циљ: Повећати коришћење обновљивих извора енергије за 40% до 2026.године					Степен важности циља Висок
3.3.1 Програм: Коришћење постојеће био-маса из шумарства и пољопривреде					
3.3.1.1	Изградња /реконструкција система грејања јавних објеката за прелазак са фосилних горива на органски отпад из пољопривреде и шумарства (биомаса).	Инвеститор (Јавно-приватно партнерство)	2019-2026	10.000.000,00 Општина Владичин Хан Министарства и Донатори	Пројектна идеја

МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Праћење (мониторинг) Плана развоја представља континуирано прикупљање података о реализацији појединих пројеката у оквиру Плана, на основу унапред познатог плана активности, који укључује његову временску и просторну димензију, inpute, outpute и резултате. Он обезбеђује доносиоцима одлука у спровођењу политике развоја, да континуирано примају повратне информације о имплементацији програма и пројеката, односно резултатима њихове имплементације. Омогућава да се идентификују стварни или потенцијални успеси, односно проблеми и то довољно рано како би се спровеле неопходне измене и прилагођавања у оквиру самих програма и пројеката, односно њихове реализације. Оцена (евалуација) Плана развоја представља периодично оцењивање његове релевантности, учинка, утицаја и ефикасности у погледу унапред дефинисаних стратешких и специфичних циљева и појединих мера. Њиме се преиспитује садржај појединих пројеката и активности путем којих се реализује целокупни план и доносе закључци о успешности њихове реализације. Евалуација обезбеђује слику о ефектима мера подршке и концентрисана је на анализу ефективности самог система подршке у смислу достизања стратешких циљева, односно циљева сваке поједине мере. Други потенцијални аспект евалуације је оцена релевантности, користи (компатибилности ефеката са стварним потребама) и одрживости (очекивања везана за дугорочне ефекте или утицај појединих мера). Процес мониторинга обавезан је део имплементације Плана развоја, као и израда редовних годишњих извјештаја структура који спроводе мониторинг. Имајући у виду да свака стратегија и њен акциони план подлежу контроли и вредновању, Пројектни тим је предвидео да ће се у овом плану, овом његовом делу посветити посебна пажња. У ту сврху, општина Владичин Хан ће, у року од 6 месеци од датума усвајања Плана развоја, именовати тело које ће израдити посебан план за мониторинг и евалуацију, који ће обавезно садржати следеће елементе:

- о Именована лица/тело за праћење реализације пројеката (укључујући и екстерна лица)
- о Временски план мониторинга
- о Именована лица/тело за евалуацију (укључујући и екстерна лица)
- о Дефинисани термини за евалуацију

Именовано тело ће радити анализу реализованих пројеката и њихових ефеката, са посебним освртом на евентуалне препреке у реализацији и давати смернице за усклађивање акционог плана са већ урађеним. Посебан аспект у мониторингу и евалуацији биће дат у односу на укљученост и/или обухваћеност жена, и припадника мањинских националних заједница.

РАДНА ГРУПА ЗА ИЗРАДУ ПЛАНА РАЗВОЈА ОПШТИНЕ ВЛАДИЧИН ХАН 2019-2026

Бр.	Име и презиме	Функција / Радно место	Задужење у радној групи
	Дејан Николић	Општинска управа Владичин Хан	Координатор радне групе
1.	Горан Младеновић	Председник општине Владичин Хан	Главна група
2.	Владимир Костић	Заменик председника општине Владичин Хан	
3.	Данијела Поповић	Председница СО Владичин Хан	
4.	Мирослав Ђорђевић	Заменик председника СО Владичин Хан	
5.	Милош Стојановић	Начелник општинске управе општине Владичин Хан	
1.	Бранислав Тошић	Помоћник председника општине	Економски развој и пољопривреда
2.	Слађана Стевановић	Општинска управа Владичин Хан	
3.	Никола Стаменковић	Одборник СО Владичин Хан	
4.	Јелена Димчић	Општинска управа Владичин Хан	
5.	Сузана Савић	Члан општинског већа општине Владичин Хан	
6.	Слађан Милосављевић	Општинска управа Владичин Хан	

1.	Марија Андрејевић	Општинска управа Владичин Хан	Инфраструктура и екологија
2.	Весна Стојковић	Директор ЈП Водовод и канализација Владичин Хан	
3.	Миомир Стевановић	Општинска управа Владичин Хан	
4.	Милан Вучковић	НВО Зелени хоризонти Владичин Хан	
5.	Милош Цветковић	Радник ЈП за комунално уређење Владичин Хан	
6.	Душица Илић	Општинска управа Владичин Хан	
7.	Драган Димитријевић	Општинска управа Владичин Хан	
8.	Горан Радивојевић	Директор ЈП за комунално уређење Владичин Хан	
1.	Драган Димитријевић	Директор ОШ Свети Сава Владичин Хан	Социјална питања, култура, образовање и здравство
2.	Слађан Ђорђевић	Директор Техничке школе Владичин Хан	
3.	Марко Младеновић	Члан општинског већа општине Владичин Хан	
4.	Часлав Младеновић	Директор Центра за културу, туризам и библиотекарство	
5.	Драгана Филиповић	Радник Центра за културу, туризам и библиотекарство	
6.	Србијанка Божовић	Радник Центра за културу, туризам и библиотекарство	
7.	Љубиша Мијаиловић	Директор Центра за социјални рад	
8.	Фадил Куртић	Ромски координатор	

9.	Кристина Петровић	Директорка Дома здравља Владичин Хан	
10.	Владица Додић	Директор Установе СЦ КУЊАК Владичин Хан	